

Forslag til Rødts arbeidsprogram 2025–2029

Del 2: Profittfri velferd, Helse, Barnevern og Eldrepolitikk

Profittfri velferd

470 Det offentlige må ha ansvaret for befolkningens velferdstjenester. Velferdstjenestene våre er bygget opp i fellesskapets regi,
471 med offentlige og ideelle aktører.

472
473 Velferden er under kraftig press. Kommersielle aktører har vokst sterkt innenfor mange av velferdstjenestene våre,
474 og barnehage, omsorgstjenester, barnevern, renovasjon, renhold og vaktmestertjenester har blitt «big business». På
475 enkelte områder har det skjedd en konsentrasjon av eierskap, der noen få internasjonale investeringselskaper, noen
476 hjemmehørende i skatteparadis, har fått en dominerende rolle.

477
478 Hvert år forsvinner store summer ut av offentlig finansiert velferd. De kommersielle eierne bruker mange ulike
479 metoder for å hente ut profitt: utbytte, kompliserte selskapsstrukturer, skyhøye lederlønninger og styrehonorarer,
480 internfakturerer og handel med tilknyttede selskaper. Samtidig som velferdstjenestene er under press, tar kommersielle
481 selskaper utbytte i milliardsummer fra salg og leie av velferdsbygg som barnehage, helse og barnevernsinstitusjoner.

482
483 Slik har vi fått en voksende gruppe velferdsprofittører som er ute etter å omgjøre våre skattepenger til privat profitt.
484 Skattepengene våre skal gå til felles velferd for å sikre alle innbyggere et godt velferdstilbud slik at vi får gode barnehager,
485 et trygt barnevern, en god skole og en god eldreomsorg.

486
487 Vi har sett en rekke eksempler på at de kommersielle mål om høyest mulig avkastning bidrar til å svekke både tjenestenes
488 kvalitet og de ansattes lønns- og arbeidsforhold. Velferdstjenester er arbeidsintensive, det vil si at mesteparten av
489 kostnadene er knyttet til de ansatte. Derfor ligger også det store innsparingspotensialet i å ha lav bemanning og/eller
490 kutte i lønns- og arbeidsvilkår for de ansatte. Profittmotivet går også utover de ansattes pensjon.

491
492 De kommersielle selskapene og deres interesseorganisasjoner skyver ofte de ideelle aktørene foran seg når de argumenter
493 for privatisering, men det er stor forskjell på private ideelle og private kommersielle virksomheter. Ideelle virksomheter
494 som opererer som supplement til det offentlige og ikke har profittmotiv, har spilt en viktig rolle i utviklinga av
495 velferdsstaten. Slik bør det fortsatt være. Kommersielle aktører som driver velferdstjenester finansiert av fellesskapets
496 midler, har som formål å tjene penger. For å få til det, går deler av skattepengene som er bevilget til tjenestene til privat
497 profitt. Det er derfor en grunnleggende motsetning mellom å tillate kommersielle aktører og ha en velferd uten profitt.
498 Anbudssystemet gjør imidlertid at også ideelle aktører underkastes konkurransepress, med svekking av tjenestenes
499 kvalitet så vel som de ansattes lønns- og arbeidsforhold som resultat.

500
501 De kommersielle aktørene vokser fram i hullene til velferdsstaten. Det blir en ond sirkel som styrker de kommersielle
502 og svekker de offentlige tjenestene. Vekst i kommersielle aktører i helsevesenet er veien til et mer klassedelt helsevesen.
503 Styrking av offentlig velferd er en viktig forutsetning for befolkningas livsvilkår og fellesskapsløsninger.

504
505 **RØDT VIL:**

- 506 a) At skattepengene våre skal gå til felles velferd, ikke til privat profitt. Kommersielle aktører skal ikke ha adgang til
507 å drive offentlig finansierte, grunnleggende velferdstjenester, og tjenester som allerede er overtatt av kommersielle
508 interesser må tas tilbake og drives i offentlig eller ideell regi.
- 509 b) At alle offentlige tilskudd til velferdstjenester skal komme brukerne til gode og tilbakeføres til sektoren ved eventuell
510 nedleggelse. Ved eventuelle salg av velferdsinstitusjoner må eierne ha meldeplikt til kommunen, og kommunen må
511 ha forkjøpsrett. Offentlige tilskudd skal ikke følge institusjonen ved eierskifte.
- 512 c) At foretaksmodell, konkurranseutsetting og bestiller-/utførermodellen innen offentlig virksomhet må avvikles.
- 513 d) At der konkurranseutsetting er brukt som privatiseringsmetode, f.eks. sykehjem, renhold, kollektivtrafikk og
514 renovasjonstjenester, skal kommuner og fylker ta virksomhetene tilbake i offentlig eller ideell eie og drift når
515 kontrakten går ut, eller ved mislighold.
- 516 e) Felles velferd kan ikke være forretningshemmeligheter. Kommersielle velferdsaktører som leverer tjenester til det
517 offentlige må omfattes av offentlighetsloven, arkivloven og forvaltningsloven, slik at offentligheten, tillitsvalgte og
518 pårørende kan ha fullt innsyn i hvordan ressursene brukes
- 519 f) At ideelle aktører rammes inn av en streng og tydelig juridisk definisjon og at det opprettes et ideellregister med
520 oversikt over alle ideelle aktører innen velferden.
- 521 g) At kommuner får plikt og rom til å inngå langsiktige avtaler med ideelle aktører, der de har nødvendige tilbud av høy
522 faglig kvalitet som kommunen ikke kan/vil tilby i egen regi.
- 523 h) At så lenge det drives velferd i privat regi, må det bevilges nok midler til å føre tilsyn med tjenestene, også økonomisk
524 tilsyn.
- 525 i) [Nye kulepunkt foreslås her].
- 526

Helse

527 Rødt vil ha et offentlig fullfinansiert og folkestyrt helsevesen for å sikre likeverdige tjenester til alle. Helse og levealder
528 henger tett sammen med sosial og økonomisk ulikhet. De som har minst, lever i gjennomsnitt kortere og har dårligere
529 fysisk og psykisk helse. Rødt arbeider for en helsepolitikk som reduserer slike forskjeller. Derfor er styrking av
530 fellesskapsløsninger helt avgjørende for å bedre vilkårene for god helse.

531
532 Det har vært en økonomisk motivert nedbygging av helseberedskapen i antall døgnplasser ved somatiske sykehus og i
533 psykisk helsevern. Den reduserte beredskapen gjør befolkningen og helsearbeiderne sårbare. For stor arbeidsbelastning er
534 mye av årsaken til helsepersonellmangelen. Gode lønns- og arbeidsvilkår gir bedre helsetilbud.

535
536 Alle må være sikre på at de får helsehjelp når de trenger det, uavhengig av økonomi og bosted. Rødt vil kjempe mot en
537 utvikling der folk blir avhengige av private forsikringsordninger eller egen lommebok for å få den hjelpen de trenger.
538 Kommersielle sykehus belaster de offentlige helsebevilgningene, de utdanner ikke nye helsearbeidere generelt eller
539 spesialister, de tar ikke ansvar for komplikasjoner de er ansvarlige for og de har ikke akuttberedskap.

540
541 Alle deler av helsetjenesten bærer preg av underfinansiering. Et eksempel er at nye sykehus og infrastruktur er
542 underdimensjonert. En sterk offentlig helsetjeneste er en forutsetning for likeverdige og trygge helsetjenester i hele landet.

543
544 Folkestyrt sykehus
545 Spesialisthelsetjenesten har de siste 20 årene vært drevet av nyliberalistiske markedsprinsipper i helseforetak. Vi
546 må sikre en desentralisert sykehusstruktur. Nedleggningen av sykehus og sentralisering av funksjoner må stanses.
547 Primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten må samarbeide om diagnostisering og behandling av pasienter.
548 Finansieringssystemene må hindre at folk blir kasteballer i systemet, og samarbeidet må skje på helsefaglig grunnlag, ikke
549 på bedriftsøkonomiske premisser.

550
551 **RØDT VIL:**

- 552 a) Avvikle helseforetaksmodellen og erstatte den med en ny forvaltningslov for spesialisthelsetjenesten, slik at
553 sykehusene blir organisert som offentlige forvaltningsorganer, ikke som bedriftsøkonomiske foretak.
- 554 b) Erstatte innsatsstyrt finansiering (ISF) med 100 prosent rammefinansiering. Budsjett- og regnskapsføring skal gjøres
555 etter reglene for regnskapsførsel i offentlig forvaltning.
- 556 c) At sykehusene skal eies av staten og styres av Helse- og Omsorgsdepartementet og Stortinget med bevilgninger til
557 regionale helsestyrer i tråd med sentralt vedtatt sykehusplan.
- 558 d) Opprette regionale helsestyrer med politisk representasjon fra regionenes fylkesting og et mindretall av
559 sykehusoppnevnte helsefaglige ansatte, valgte fagforeningsrepresentanter og valgte representanter fra
560 pasientorganisasjonene.
- 561 e) Fjerne byråkratiserende anbuds- og rapporteringsregimer. Kontroll- og ledernivåene må reduseres og
562 helseprofesjonene styrkes.
- 563 f) Viktige funksjoner som renhold, IKT og ernæring må være en del av sykehusets kjernevirksomhet og ikke svekkes ved
564 at det settes ut på anbud.
- 565 g) At pasienter skal kunne velge planlagt behandling på andre offentlige eller ideelle sykehus enn eget lokalsykehus.
- 566 h) Skille mellom drift og investeringer i sykehusene, slik at driften ikke blir rammet av nødvendige investeringer. Nye
567 sykehus skal finansieres gjennom egne bevilgninger.
- 568 i) Sikre pasienter mulighet til kvalifisert pasienttransport, særlig i distrikt med lang vei til sykehus.
- 569 j) Styrke lokalsykehusene med akuttberedskap, flere planlagte oppgaver og ansatte.
- 570 k) Sikre beredskap og forsvarlig drift ved at sykehus dimensjoneres minst i tråd med anbefalinger fra OECD (og WHO),
571 som er rundt 85 prosent belegg i en normalsituasjon.
- 572 l) Avvikle kompensasjonen for merverdiavgift, som gjør det mer lønnsomt for sykehusene å kjøpe eksterne tjenester.
- 573 m) At unntaket fra innleie i helsesektoren avvikles. Det gjennomføres tiltak for å styrke sykehusbemanningen, egen
574 vikarpool/bemanningsenhet, og at mellomleder får mulighet til å flytte ressurser fra vikarbruk til fast ansatte i
575 bemanningsbudsjettene.
- 576 n) At ordningen med dagbøter for kommuner som ikke har tilbud eller kompetanse til å ta imot utskrivningsklare
577 pasienter avvikles.
- 578 o) At det lages en nasjonal opptrappingsplan for utdanning av helsefagarbeidere, sykepleiere, vernepleiere,
579 spesialsykepleiere og spesialvernepleiere. Alle skal sikres lønn og rettigheter som ansatt under videreutdanning.
- 580 p) Ha utdannings- og hospiteringsordninger som oppmuntrer til generalistkompetanse og jobb i distriktene for alle

- 581 a) grupper helsepersonell.
582 b) Leger og spesialister som har stilling i det offentlige skal ikke ha adgang til å jobbe for kommersielle aktører ved siden
583 av.
584 c) Stanse nedleggelsen av fødeavdelinger. Gravide med mer enn en times vei til fødeavdeling skal sikres følgetjeneste av
585 jordmor.
586 d) Alle som føder skal få nok tid på sykehus, og barselavdelinger skal ikke ta hotellpriser fra foreldre.
587 e) Fødeavdelinger skal ikke stenge om sommeren.
588 f) [Nye kulepunkt foreslås her].
589

590 Bærekraftig kommunalhelsetjeneste

591 Den kommunale helse- og omsorgstjenesten har over mange år fått overført stadig større oppgaver for pasientene,
592 men de økonomiske midlene har ikke fulgt med. Dette går utover nødvendig og forsvarlig kvalitet på kompetanse og
593 kapasitet. Det må sikres nødvendige statlige midler. Sentralt i kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid er
594 helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Dette er tjenester som må styrkes. Kommuneøkonomien og primærhelsetjenesten
595 må styrkes for å forebygge og fange opp helseproblemer tidlig.
596

597 RØDT VIL:

- 598 a) Tilby alle leger, sykepleiere og annet personell ved helsesentrene fastlønsavtaler.
599 b) Sikre ressurser og personell for fysisk og psykisk hverdagsrehabilitering i kommunehelsetjenesten.
600 c) Sikre kapasitet for legevaktstjenestene både i byene og distriktene. Leger må sikres forsvarlig friperiode etter
601 legevaktstjeneste.
602 d) Styrke ambulansetjenesten, inkludert helikopter og fly, og sikre stabil drift med fast offentlig eller ideell operatør.
603 e) Organisere fødselsomsorgen og jordmortjenesten slik at familier tilbys sammenhengende omsorg fra jordmor før,
604 under og etter fødselen i et tverrfaglig samarbeid som er innlemmet i primær- og spesialisthelsetjenesten.
605 f) Sikre helsesykepleiere tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til forebyggende tiltak for barn, unge og deres familier i
606 samarbeid med et tverrfaglig team.
607 g) Styrke psykologisk lavterskeltilbud til barn, ungdom og studenter gjennom skole- og studenthelsetjenester.
608 h) Bygge ut og styrke habilitering- og rehabiliteringsinstitusjoner, slik at kronisk syke personer utsatt for ulykker
609 og personer med sammensatte diagnoser ikke blir kasteballer mellom sykehus og kommunale helse- og
610 omsorgstjenester.
611 i) Arbeide for økte helsesykepleierressurser i kommunene og helsestasjoner i alle kommuner. Helsestasjon for ungdom
612 bør utvides til å gjelde for unge opp til 25.
613 j) Styrke helsestasjonene slik at Helsedirektoratets retningslinjer for svangerskaps- og barselomsorg kan følges i alle
614 kommuner og bydeler.
615 k) Oppsøkende og helhetlige tjenester til personer med alvorlige og sammensatte psykiske lidelser, som ACT/FACT-team
616 må bygges ut over hele landet.
617 l) Flere psykologer med avtale i kommunene.
618 m) Øke grunnbemanningen på sykehjem og i hjemmebaserte tjenester, slik at det blir attraktive arbeidsplasser for
619 sykepleiere, leger og helsefagarbeidere og et godt tilbud for pasientene.
620 n) Sikre de ansatte i hjemmebaserte tjenester tid og tillit til å gjøre jobben sin og samtidig sørge for at de som får hjelp,
621 må forholde seg til færrest mulig personer.
622 o) [Nye kulepunkt foreslås her].
623

624 Folkehelse, tannhelse og forebygging

625 Økende forskjeller i samfunnet kommer også til uttrykk i folkehelse. God helsepolitikk må sikre lik tilgjengelighet av
626 helsetjenester og redusere forskjeller. Økonomiske forskjeller betyr at mange dør tidligere enn andre fordi livsbetingelsene
627 deres er dårligere enn for dem som har bedre økonomi. Ikke bare klasse, men også kjønn, geografisk bosted og etnisk
628 bakgrunn påvirker helsesituasjonen. Over tid har det vært et problem at gutter og menn ikke oppsøker legehjelp så
629 ofte som de burde. Dersom helsevesenet kommer i kontakt med menn tidligere, kan mange alvorlige helseproblemer
630 forebygges.
631

632 Se også eget delkapittel om kvinnehelse.
633

634 Det må være helsebehovet som avgjør hvem som får helsehjelp, inkludert tannhelsehjelp. Folk som ikke har råd til
635 tannlegen må leve med smerter, men dårlig tannhelse kan også føre til hjerte- og karsykdommer, underernæring og sosial
636 isolasjon. Tennene er en del av kroppen, og bør være det også i helsepolitikken.
637

638

RØDT VIL:

639

a) Innføre en universelt tilgjengelig tannhelsetjeneste, hvor tennene behandles som en del av kroppen og tannhelsetjenester likestilles med andre helsetjenester, for eksempel gjennom en egenandelsordning.

640

641

b) At en tannhelsereform som likestiller tennene med resten av kroppen, også bør ha tiltak for at prisene ikke øker uforholdsmessig, som pristak.

642

643

c) Motarbeide kjededannelsen i tannhelseklinikker, og styrke de offentlige tannhelsetjenestene.

644

d) Sikre retten til offentlig tannbehandling i narkose for pasienter som har behov for det.

645

e) At egenandeler i helse skal reduseres og fjernes så raskt som mulig.

646

f) Avvikle ordningen med ikke-møtt gebyr og erstatte den med rutiner for å sikre oppmøte for pasienter på andre måter.

647

g) Utvide gratis helsetjenester opp til 18 år.

648

h) Sørge for at utgifter til briller både til barn og til voksne dekkes på samme måte som andre helsehjelpemidler.

649

i) At økonomi ikke blir et hinder for muligheten til å sunt kosthold, for eksempel med å kutte moms på norskprodusert frukt og grønt.

650

j) Gjeninnføre retten til fysioterapi uten egenandel for mennesker med kroniske sykdommer.

651

k) Sikre at alle mennesker i Norge har et lett tilgjengelig offentlig helsetilbud, også papirløse migranter, og personer med D-nummer.

652

l) Private helseforsikringer bidrar til å skape todelt helsevesen og bør på sikt avvikles.

653

m) Gi kronisk syke rett til nødvendige medisiner og behandlingmateriell på blå resept.

654

n) Sikre en verdig behandling av ME-syke. Ingen skal bli tvunget til å gå gjennom behandling som ikke blir dekt av det offentlige av NAV, eller behandling som de kan bli sykere av.

655

o) Systemet for innføring av nye medisiner/legemidler endres slik at saksbehandlingstiden går ned, og faglige og samfunnsmessige kriterier blir førende, for å gjøre flere medisiner tilgjengelige. Enhetspriser og de samlede kostnadene for nye legemidler skal være offentlige.

656

p) At Norge jobber for å styrke utviklinga av vaksiner og diagnostiske verktøy som kan forebygge antibiotikaresistens.

657

q) At Norge skal arbeide for at viktige medisiner og vaksiner blir tilgjengelige for alle og for en rettferdig internasjonal fordeling av medisin.

658

r) Utvikle produksjon av nødvendige legemidler i Norge, og jobbe for endringer i legemiddelindustrien slik at det ikke blir mangel på nødvendige legemidler.

659

s) Apotek skal drives i offentlig regi.

660

t) Tillate medisinsk cannabis til bruk for pasienter med behov for det.

661

u) Dekke behovet for organdonasjoner gjennom frivillighet, der de som ikke ønsker det aktivt kan reservere seg.

662

v) Føre en restriktiv tobakks- og alkoholpolitikk.

663

w) Si nei til liberalisering av dagens skjenketider.

664

x) Opprettholde salgsmonopol for brennevin, vin og sterkøl. Det skal ikke forekomme alkoholsalg på bensinstasjoner eller kiosker.

665

y) Innføre et pilotprosjekt for å prøve ut et nasjonalt screeningsprogram for prostatakreft.

666

z) [Nye kulepunkt foreslås her].

667

Psykisk helse

668

Økonomiske problemer, et vanskelig boligmarked, konkurransepress, arbeidsløshet og andre sosiale problemer har betydning for den enkeltes psykiske helse. Psykisk og fysisk smerte som følge av vold, omsorgssvikt og seksuelle overgrep i barndommen og vold i nære relasjoner er ofte skjulte problemer. Rødt arbeider for en psykisk helsetjeneste der den enkelte blir sett i sin sosiale kontekst, og der det arbeides for kollektive løsninger som gir rom for ivaretagelse av individuelle behov. Pasienten tilbys helhetlig omsorg. Psykisk uhelse kan føre til somatiske problemer, og somatisk sykdom kan gi psykisk påvirkning.

669

Økonomiske vanskeligheter kan både utløse og fastholde psykiske vansker som angst, depresjon og selvmordstanker.

670

Flere studier viser at personer med gjeldsproblemer har betydelig større sannsynlighet for å ha hatt selvmordstanker. I Norge er det flere menn enn kvinner som begår selvmord, mens det antagelig er flere selvmordsforsøk blant kvinner. Det forebyggende arbeidet bør derfor inkludere både kjønnsdimensjon og økonomi i tillegg til andre faktorer.

671

RØDT VIL:

672

a) Stanse sentralisering av tjenestetilbud slik at alle som trenger det, får et godt psykisk helsetilbud uavhengig av bosted.

673

b) Sikre at pasienter får informasjon om behandlingstilbud som er relevante for deres tilstand, og mulighet til å velge mellom disse. Det krever tilstrekkelig med ressurser og god kommunikasjon før, under og etter behandling.

674

c) Sørge for at alle helsetjenester for psykisk syke må bli tilført de ressursene som er nødvendige for å kunne tilby alle som trenger det raskt faglig hjelp, med fullverdig behandlingstilbud over så lang tid som trengs. Alle skal ha lik tilgang til behandling.

675

- 696 a) Ikke ha pakkeforløp i psykisk helsetjeneste og tverrfaglig spesialisert rusbehandling som medfører kategorisering og
697 målstyring.
- 698 b) Øke kapasitet til og antall av offentlige tilbud som gir medisinfrie behandlinger av psykisk uhelse. Flere pasienter
699 har nytte av medisinene, men ingen skal føle seg tvunget til å fortsette med medisiner på grunn av manglende
700 ressurser i helsetjenesten.
- 701 c) Redusere ventetidene og tilby tidlige intervensjoner for å forebygge alvorligere psykisk uhelse og redusere tilbakefall.
702 Forebyggende tiltak er for eksempel styrking av skolehelsetjeneste, etablering av flere langtidsplasser, en utvidet
703 ordning med brukerstyrte senger og å styrke selvmordsforebyggende tiltak.
- 704 d) Redusere bruken av tvangsmidler i psykisk helsevern, med unntak av sikkerhetspsykiatrien. Dette krever bedre
705 rammebetingelser, økt kompetanse og mer brukermedvirkning.
- 706 e) Styrke psykologisk kompetanse i ambulansetjenesten.
- 707 f) Mindreårige med behov for psykiatrisk hjelp eller behandling trenger en sømløs overgang fra ungdomspsykiatri til
708 det offentlige helsevesen, slik at de får en kontinuerlig og forutsigbar behandling og ikke faller utenfor i samfunnet.
- 709 g) At alle kommuner skal ha lett tilgjengelig tilbud ved psykiske kriser, som f.eks. «Rask psykisk helsehjelp». At Rask
710 psykisk helsehjelp tilbyr økonomisk veiledning og gjeldsrådgivning, og samarbeider med Nav.
- 711 h) At tiltak for å avdekke og håndtere gjeldsproblematikk og økonomiske problemer får en plass i det
712 selvmordsforebyggende arbeidet
- 713 i) At alle distriktpspsykiatriske sentre og andre institusjoner for psykisk helse og rusbehandling har tilgang på
714 gjeldsrådgivere.
- 715 j) At tiltak for å avdekke og håndtere menn og gutters psykiske helse får en plass i det selvmordsforebyggende arbeidet.
- 716 k) Arbeide for forebyggende tiltak mot spiseforstyrrelser. Alle helseregioner skal styrke spesialkompetansen for
717 behandling av spiseforstyrrelse.
- 718 l) Styrke samarbeidet mellom ulike instanser, som skolehelsetjeneste, sosialtjeneste og BUP.
- 719 m) At personer med avhengighetsproblematikk, som spillavhengighet, skal få oppfølging og tilbud om psykisk helsehjelp.
- 720 n) [Nye kulepunkt foreslås her].

En solidarisk og human ruspolitikk

721 Mennesker med rusproblemer skal møtes med respekt. Vår ruspolitikk setter solidaritet med rusmiddelbrukere og sårbare
722 mennesker først. Vi ønsker en kunnskapsbasert og human ruspolitikk der man ser på rusavhengighet som et sosial- og
723 helseproblem, ikke et kriminalitetsproblem.

RØDT VIL:

- 724 a) Avkriminalisere bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk. Dette er ikke ensbetydende med legalisering.
725 Salg vil fremdeles være ulovlig. Personer som tas for bruk og besittelse av narkotika, skal møtes med oppfølging for å
726 forebygge mer alvorlig rusproblematikk, og at det skal arbeides for å ta tak i underliggende årsaker.

DISSENS: Et flertall bestående av Aydar, Krangnes, Kristjánsson, Zaheri, Magnusson, Westrum og Espe ønsker dette punktet (a). Et mindretall bestående av Mjøs Persen, Alvstad, Ljøkjell, Wessel, Nesjan og Turunen ønsker å erstatte punktet med: «Legalisere og regulere omsetningen av cannabis.»

Forslagsnummer: 6D-6000

- 731 b) At brukere av narkotiske stoffer ikke kriminaliseres, men tilbys gode hjelpetiltak. Bygge opp tilstrekkelig kapasitet
732 på behandlingsplasser og flere medisinfrie behandlingstilbud til rusavhengige og sikre finansiering slik at
733 spesialhelsetjenesten og kommunene ivaretar sitt sørge-for-ansvar.
- 734 c) Styrke forebyggende arbeid, rusfrie møteplasser, involvering av pårørende og tidlig hjelp til barn og unge i
735 risikozonen.
- 736 d) Anerkjenn arbeidslivet som en sentral arena for tidlig innsats og forebygging av rus- og avhengighetsproblematikk.
- 737 e) Styrke ettervernet og sørge for at det blir en integrert del av behandlingstilbudet. Videre lage
738 tilbakeføringsprogrammer med individuell oppfølging slik at den enkelte kan komme tilbake til arbeid, utdanning
739 eller annen aktivitet og ha et verdig botilbud. Opprette et samarbeid mellom Tverrfaglig spesialisert behandling av
740 ruslidelser (TSB) og kommunene.
- 741 f) Utarbeide nasjonale rammer for ettervern som kommunene har plikt til å kunne tilby.
- 742 g) Sørge for at alle store kommuner har sprøyterom eller brukerrrom, og at sprøyterom eller brukerrrom tillates i alle
743 kommuner.
- 744 h) At heroinassistert behandling (HAR) bør være et alternativ for tunge heroinbrukere, i tillegg til legemiddelassistert
745 behandling (LAR). Medikamentutvalget i LAR må utvides. R-en – for rehabilitering – i HAR og LAR må styrkes.

- 746 i) Når man søker hjelp for ruslidelser må man ikke møtes med automatiske sanksjoner som tap av førerrett.
- 747 j) Tilby rusmiddelanalyse for å avsløre kontaminerte rusmidler og hindre overdoser
- 748 k) Tilrettelegge for at behandling av rusavhengige kan skje i ulike avdelinger for menn og kvinner, i tilfeller der
- 749 konsekvenser av vold eller overgrep gjør dette vanskelig å kombinere.
- 750 l) [Nye kulepunkt foreslås her].

751 **Kvinnehelse og likeverdige helsetjenester**

752 Gjennom den største delen av medisinen historie har helsetjenestene blitt utviklet gjennom forskning på menn, med
753 en antakelse om at resultatene også er gyldige for kvinner. Men forskjellene er større enn antatt. Kvinner har oftere
754 enn menn kroniske sykdommer, oftere flere sykdommer samtidig og er mer utsatt for bivirkninger av medikamenter.
755 Resultatet er at vi mangler kunnskap om sykdom som kun eller mest rammer kvinner og at kvinner risikerer
756 forsinket diagnostisering og bivirkninger av medisiner fordi diagnoseverktøy og medisiner ikke er tilpasset dem. For
757 å sikre likeverdige helsetjenester må det forskes mer på kvinners helse og kjønnsperspektivet må tas inn i alle ledd av
758 helsetjenestene.
759

760 **RØDT VIL:**

- 761 a) Innføre krav om kjønnsperspektiv i medisinsk og helsefaglig forskning
- 762 b) Øke bevilgninger til kvinnehelseforskning i Norsk forskningsråd til de allmennmedisinske forskningsenhetene og
- 763 Senter for kvinnehelseforskning.
- 764 c) Innføre krav om at det skal ligge et kjønnsperspektiv til grunn i alle nasjonale retningslinjer, veiledere og
- 765 anbefalinger fra helsedirektoratet og i utformingen av helsetjenestene.
- 766 d) At alle medikamenter som markedsføres i Norge skal ha informasjon om bivirkningsrisiko og doseanbefalinger for
- 767 både menn og kvinner.
- 768 e) At sykehusene instrueres i å øke kapasiteten og kompetansen på kvinnespesifikke sykdommer. Vi trenger et
- 769 sentralisert behandlingssenter for avansert endometriosekirurgi og det må sikres vulvaklinikker med god kapasitet i
- 770 alle helseregioner.
- 771 f) At det stilles krav om sluttkompetanse om betydningen av kjønn og kvinnehelse i både rammeplaner og
- 772 retningslinjer for helseutdanningene.
- 773 g) At forskning på og behandling av kroniske smerter prioriteres og at det opprettes et nasjonalt kompetansesenter for
- 774 kronisk smerte.
- 775 h) At HMS-regelverket oppdateres i tråd med ny kunnskap om helserisiko i kvinnedominerte sektorer.
- 776 i) At det opprettes et forskningsprogram for eldre kvinners helse.
- 777 j) [Nye kulepunkt foreslås her].
- 778
- 779

780 **Pårørende til syke og pleietrengende**

781 Tungt pleiearbeid har blitt forskjøvet fra det offentlige til det individuelle, og konsekvensen er en større belastning på de
782 pårørende. Omsorgstjenesten må samarbeide med pårørende som har tungt omsorgsarbeid for å finne gode hjelpetiltak
783 som bidrar til å redusere deres påkjenning og slitasje.
784

785 **RØDT VIL:**

- 786 a) At det skal tas hensyn til helhetlige behov når familier hvor flere er kronisk syke, søker om helse- og omsorgstjenester.
- 787 b) Gi studenter som har kronisk syke barn med kontinuerlig behov for pleie og tilsyn, rett til omsorgsstønad dersom de
- 788 ikke har krav på pleiepengene.
- 789 c) At mottakere av uføretrygd som også mottar omsorgsstønad for særlig tyngende omsorgsarbeid, ikke skal få
- 790 uføregraden nedvurdert.
- 791 d) Sikre pårørende nødvendig faglig støtte, veiledning og avlastning dersom pleietrengende personer ønsker å bo
- 792 hjemme så lenge som mulig og de har pårørende som ønsker at de skal være hjemmeboende.
- 793 e) Forbedre regelverket for pårørendes permisjonsmuligheter i arbeidslivet for å sikre likestilling og bedre mulighetene
- 794 til å kombinere arbeid og omsorg uten å pådra seg økonomiske problemer eller falle ut av arbeidslivet.
- 795 f) Personer som trenger BPA skal få det uavhengig av hvilken kommune de bor i.
- 796 g) [Nye kulepunkt foreslås her].
- 797

Styrking av barnevernet og barn og unges rettigheter

798 Alle barn og unge har rett til å vokse opp i trygge omgivelser med tilbud i tråd med deres behov. Økonomiske forskjeller
799 skaper sosiale problemer som må løses i felleskap.

800
801 Gjennom fellesskapet har barnevernet ansvar for å beskytte og ivareta de mest sårbare barna i samfunnet vårt og må
802 derfor styrkes. Tilliten til barnevernet er en viktig faktor for å sikre at tjenesten skal fungere godt.

803
804 Utviklinga av barnevernet må være basert på barnets beste og legges av barna og fagprofesjonene med barnevernsfaglig
805 kompetanse. Det er for mange barn og familier som ikke får hjelpen de har behov for. Barn og unge må sikres kunnskap
806 om hvilke rettigheter de har. Familier med utfordringer må få mer hjelp, og de mest utsatte barna og ungdommene må få
807 det tilbudet de trenger.

808
809 Sosiale forskjeller må vektlegges sterkere i utdanningene for å gi en bedre forståelse av hvordan sosial bakgrunn og
810 levekårsproblemer i familier med dårlig råd og språkbarriere påvirker samhandlingen mellom barnevernet og familier.
811 Barnets språklige og kulturelle bakgrunn skal vektlegges slik at eventuelle fosterhjem får nødvendig informasjon og
812 opplæring.

813
814 Minste inngreps prinsipp krever godt barnevernsarbeid og derfor at saksbehandler har tid til å følge opp og har tid til å
815 finne ut hva som passer den aktuelle familien spesifikt. Det er vanskelig å gjennomføre når saksbehandlerne har så mange
816 saker som i dag. Anstendige arbeidsvilkår og lønnsvilkår er avgjørende for å sikre gode tjenester og sikre at kompetansen
817 forblir i barnevernet. Bemanningen i barnevernet må derfor styrkes ved at det innføres en bemanningsnorm i
818 barnevernet.

819
820 Vi kan ikke overlate omsorgen for de mest sårbare barna og ungdommene til kommersielle, profittmotiverte aktører.
821 Dette er våre barn, og fellesskapets penger som er innvilget til barnevern, skal gå til å hjelpe disse, ikke til noen få som
822 beriker seg.

823
824 Les mer om velferd uten profitt i kapitlet om profittfri velferd.

RØDT VIL:

- 827 a) Styrke det desentraliserte barnevernet der barn og familier bor.
828 b) Utarbeide konkrete opptrappingsplaner for kapasitet og kompetanse i barnevernstjenesten. Opptrappingsplanen
829 skal sikre at eierskap og drift i barnevernet er offentlig og i langsiktig samarbeid med ideelle aktører. Anbud i
830 barnevernstjenesten avvikles.
831 c) At alle kommunens enheter som arbeider med barns oppvekst, skal samarbeide om felles, forebyggende arbeid.
832 d) At behovene til barn som plasseres på barnevernsinstitusjoner settes i sentrum. Institusjoner må ha
833 kompetansemiljøer som kan håndtere ulike plasseringskategorier og omsorgsbehov, slik at flytting kan unngås, med
834 mindre det er til barnets beste.
835 e) At alle barn og unge som har tilbud fra barneverntjenesten, skal sikres god individuell oppfølging av behov fra
836 spesialisthelsetjenesten, kommunal psykisk helsetjeneste, helsesykepleier eller andre aktuelle tiltak.
837 f) At veiledningsarbeidet og oppfølgingen av fosterhjemsfamilier må bedres i både kommunale og statlige fosterhjem.
838 g) Øke forståelse av klassebakgrunn og en flerkulturell forståelse og kompetanse i barnevernet for bedre dialog,
839 tilpassede hjelpetiltak og bygging av tillit.
840 h) Sikre tilpassede tiltak, også i ettervernsfasen mellom 18 og 25 år.
841 i) Styrke bemanningen slik at barnevernet sikres en tverrfaglig og god bemanning. Bemanningsnormen må stå i en
842 prosentvis befolkningsrate, behovsprøvd etter oppdeling av tjenesten.

- 843 j) I tilfeller det er behov for tolk, sikre at det er en kvalifisert tolk uten tilknytning til barnet eller saken.
- 844 k) Innføre en autorisasjonsordning for sosialpersonell, som for eksempel sosionomer og barnevernspedagoger, på linje
- 845 med dagens autorisasjon av vernepleier.
- 846 l) At alle barn skal sikres god oppfølging, og barnets stemme skal bli hørt og vektlagt.
- 847 m) Gjenopprette og fullfinansiere statens refusjonsordninger med særskilte refusjoner til kommunene for bruk av
- 848 fosterhjem eller institusjonsopphold for barn, og at de ikke skal innarbeides i rammetilskuddet til kommunene.
- 849 n) Øke ressursene til kommunene til veiledning av foreldre for å gjøre dem i stand til å få tilbake omsorgen. Dette trengs
- 850 grunnet endret rettspraksis rundt omsorgsovertakelser.
- 851 o) At Barnehusene må styrkes med flere ansatte med kompetanse til å ivareta barns rettigheter.
- 852 p) Øke ressursene og kompetansen til det kommunale barnevernet. Det er særlig viktig å øke kvaliteten på det
- 853 barnevernfaglige arbeidet så det sammenfaller med Den europeiske menneskerettskonvensjonen og FNs
- 854 barnekonvensjon.
- 855 q) Sikre fosterforeldre pensjonsopptjening og velferdsrettigheter ved sykdom, slik at flere kan påta seg oppgaven.
- 856 r) At barnevernsreformen fullfinansieres, slik at kommunene faktisk har mulighet til å oppfylle de nye pliktene sine.
- 857 s) [Nye kulepunkt foreslås her].
- 858

Eldrepolitikk

859 Eldre skal inkluderes i alle deler av samfunnslivet, og viktige tjenester skal være tilgjengelig for alle, også dem som ikke
860 behersker digitale hjelpemidler. Kontanter skal fortsatt være et gyldig betalingsmiddel, og det skal være enkelt å få snakke
861 med en person når man tar kontakt med det offentlige.

862
863 Eldre som er for syke til å bo hjemme, skal få plass på sykehjem. Rødt vil legge til rette for at eldre skal kunne bo hjemme
864 og ta i bruk ny behandling og velferdsteknologi, men et mål om at eldre som ønsker det skal bo hjemme, må ikke brukes
865 som sparetiltak for å kutte i velferd og sykehjems plasser.

866
867 Rødt vil bekjempe Eldres ensomhet ved å styrke samarbeidet med pensjonistenes organisasjoner, og bidra til at det skapes
868 flere møteplasser for eldre. Det må bygges flere boliger der eldre kan bo trygt sammen med andre i alle aldre. Samarbeidet
869 mellom frivillige organisasjoner og det offentlige må bli bedre slik at eldre sine ressurser kan utnyttes bedre også for å
870 unngå ensomhet.

871
872 Rødt vil satse på å bygge ut den offentlige velferden og rekruttere flere ansatte innen helse- og omsorg. Alle eldre skal ha
873 tilgang på hjelpen de trenger, uavhengig av lommebok og privat nettverk.

En god alderdom

RØDT VIL:

- 878 a) Kjempe mot fordommer og aldersdiskriminering i arbeidslivet, og sørge for at vi drar nytte av den erfaringen og
879 kunnskapen eldre mennesker besitter. Hvis eldre skal kunne arbeide lenger, må de få muligheten til å jobbe.
- 880 b) Styrke tilbudet om digital opplæring og hjelp for å forhindre digitalt utenforskap, og sørge for at eldre behersker de
881 teknologiske kravene som stilles til dem.
- 882 c) Legge til rette for Eldres frivilliges innsats.
- 883 d) Sikre at eldre får delta i samfunnet uavhengig av økonomi.
- 884 e) [Nye kulepunkt foreslås her].

Bo- og omsorgstilbud

RØDT VIL:

- 889 a) Øke dekningsgraden av sykehjems plasser og bofellesskap med heldøgnsbemanning slik at det blir et tilgjengelig tilbud
890 når eldre har behov for det.
- 891 b) Bygge ut flere korttidsplasser i sykehjem/helsehus slik at eldre som blir skrevet ut fra sykehuset, har mulighet til
892 oppfølging og hjelpen de trenger.
- 893 c) At alle sykehjem skal få gode og tilrettelagte uteområder.
- 894 d) Sikre eldre sunn og næringsrik mat enten gjennom kjøkken på sykehjem med egne ansatte, eller gjennom levering.
- 895 e) Gjennomføre en storstilt bygging av omsorgs- og seniorboliger med livsløpsstandard. Eldre i fleretasjes bygg uten heis
896 skal få tilbud om en tilrettelagt bolig så fort helsesituasjonen tilsier det.
- 897 f) Utvikle nye boformer tilpasset eldre menneskers behov. Slike boliger skal ikke erstatte sykehjem, men være en
898 tilpasset boform for eldre som ønsker et enklere liv med mulighet for større sosial kontakt.
- 899 g) Utvide tilbudet av dagsentre, slik at alle har aktiviteter og et sosialt fellesskap i nærheten av bostedet.
- 900 h) Sikre eldre tilgang til offentlige seniorsentre, eller møteplasser som kan bidra til bedre helse og trivsel, samt forebygge
901 ensomhet og sosial isolasjon. Tilbudet må bli et attraktivt møtested også for «de yngre» eldre, og et sted hvor man
902 kan omgås på tvers av generasjoner.
- 903 i) [Nye kulepunkt foreslås her].

Helse- og omsorgstjenester

RØDT VIL:

- 908 a) At eldre skal kunne bo i egne hjem så lenge de selv ønsker, men få tilbud om omsorgsbolig med heldøgnsbemanning,
909 eller sykehjems plass når de føler behov for mer omsorg og hjelp.
- 910 b) Legge til rette for at eldre som ønsker å bo i eget hjem, får den nødvendige offentlige helsehjelpen og praktiske
911 bistanden som trengs for å klare det.

- 912 c) Redusere egenandelene i eldreomsorgen med et langsiktig mål om at alle tjenester skal være gratis.
913 d) Øke innsatsen for å forebygge vold og overgrep mot eldre gjennom å styrke de ansattes kompetanse, og sikre
914 tilstrekkelig med bemanning.
915 e) Sørge for at det etableres gode og rimelige transportordninger for eldre slik at de lettere kan opprettholde et aktivt liv
916 uavhengig av økonomi.
917 f) Øke midlene til den kulturelle spaserstokken, og inkludere eldre som bor hjemme i tilbudet.
918 g) Bedre samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og de kommunale helsetjenestene. Eldre skal få tilstrekkelig
919 med helsehjelp og liggedøgn på sykehusene, og det skal finnes et trygt tilbud som venter på dem når de skrives ut.
920 h) Arbeide for å redusere overmedisinering i eldreomsorgen. Medisiner skal ikke brukes som en erstatning for
921 manglende hjelp og bemanning.
922 i) Gi gratis trygghetsalarm til eldre som trenger det.
923 j) [Nye kulepunkt foreslås her].
924

Demens

RØDT VIL:

- 928 a) Øke investeringene i forskning på demenslidelser.
929 b) Styrke det geriatriske spesialisthelsetilbudet for å sikre eldre, personer med demenssykdom og deres pårørende
930 verdige liv. Dette krever økt tverrfaglig fagkompetanse.
931 c) At alle personer med demensdiagnose skal få en individuell plan og demenskoordinator.
932 d) Sikre heldøgnsomsorg for personer med demens straks det er behov for det. Kommunene har primæransvaret for at
933 alle får den hjelpen og omsorgen de trenger, og ansvaret må ikke skyves over på pårørende og frivilligheten.
934 e) Skape et godt avlastningstilbud for pårørende til personer med demens. Pårørendes omsorgsarbeid for personer med
935 demens, kan være særlig tyngende, og fører ofte til sterk slitasje eller sykdom.
936 f) Sikre et aktivitetstilbud på sykehjemmene tilpasset personer med demens for at de skal få opprettholde en best mulig
937 livskvalitet.
938 g) [Nye kulepunkt foreslås her].
939

Forslagsnummer: 6A-60350	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 484	Til linje: 485
Tittel: Linje 484	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Setninga endres noe på slutten slik at det blir: "Skattepengene våre skal gå til felles velferd for å sikre alle innbyggere et godt velferdstilbud slik at vi får gode barnehager, et trygt barnevern, en god skole og likeverdige helse- og omsorgstjenester i offentlig regi ." (I innstillinga: "... og en god eldreomsorg".)	
Begrunnelse: Sikrer at vi sier noe som viser at vi er imot det privatiserte og todelte helsevesenet.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60351	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 493	Til linje: 495
Tittel: Linje 493	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Stryk setninga "Slik bør det fortsatt være". Endre tekst i setninga foran til "har spilt og spiller en viktig rolle". Setninga blir da: "Ideelle virksomheter som opererer som supplement til det offentlige og ikke har profittmotiv, har spilt og spiller en viktig rolle i utviklinga av velferdsstaten." Resten av avsnittet står uforandra.	
Begrunnelse: Det er i mange sammenhenger ok med ideelle utøvere i velferden, men det er ingen grunn til å programfeste at det fortsatt bør være slik at disse spiller "en viktig rolle i utviklinga av velferdsstaten".	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60352	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 521	Til linje: 522
Tittel: Linje 521	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre punkt g) til: "Ideelle aktører bør kunne få tilbud om langsiktige kontrakter, forutsatt høy faglig kvalitet og arbeids- og lønnsvilkår minst som i det offentlige." (Innstillinga lyder: "At kommuner får plikt og rom til å inngå langsiktige avtaler med ideelle aktører, der de har nødvendige tilbud av høy faglig kvalitet som kommunen ikke kan/vil tilby i egen regi.")	
Begrunnelse: Flere innvendinger til punktet: Det er rart å ilegge kommunen en plikt. Lønns- og arbeidsvilkår bør nevnes. Velferd drives ikke bare på kommunalt nivå.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60353	Forslagstiller: Rødt Trondheim Fagliglag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 525	Til linje: 525
Tittel: Linje 525	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Linje 525: Dersom EØS-avtalen hindrer at anbud kan forbeholdes ideelle aktører, må avtalen sies opp.	
Begrunnelse: Rettsbehandling foregår, krav må følge	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60354	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 525	Til linje: 525
Tittel: Linje 525	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Ved avvikling av et tilbud i kommersiell regi skal det offentlige alltid sikre at et tilsvarende offentlig tilbud opprettes og er i drift før avvikling."	
Begrunnelse: Det er viktig å unngå at nyttige/nødvendige tilbud som driftes i kommersiell regi legges ned uten at det offentlige har et tilbud som dekker de samme behovene. Dette er også viktig for å unngå at høyresiden kan beskyldes for å sette ideologi fremfor det beste for innbyggerne.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60355	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 525	Til linje: 525
Tittel: Linje 525	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At det i alle kommuner opprettes kommunal vikarpool.	
Begrunnelse: For å begrense innleie som tapper kommunekassa for penger, er det viktig at det opprettes kommunale vikarpooler. Dette er også et godt grep for at ansatte som jobber deltid kan få "shoppe vakter" og få en lønn som det går an å leve av.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60356	Forslagstiller: Rødt Levanger, Rødt Trøndelag
Fra linje: 525	Til linje: 525
Tittel: Linje 525	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Redusere bruken av private aktører på BPA-området, gjennom styrking av kommunal autonomi på tjenesteområdet BPA. Både kvalitet og omfang.	
Begrunnelse: Presisere at det er viktig å ha en kompetent kommune som kan BPA-regelverket skikkelig med tanke på å oppfylle FN-resolusjonen. Én person i kommunen har ansvaret. Habilitering, helse og omsorg. Hhv voksenhabilitering og barnehabilitering.	
Gjøre seg kjent med rettighetsfesting som jo da per definisjon er en lovpålagt oppgave for mennesker med funksjonsnedsettelse, som følge av skade og/eller skader og sykdom.	
I tråd med Rødt sine verdier – profittfri velferd. Være konsekvente i tenkningen.	
La det gå litt sport i å bli bedre på å løse oppgavene, og organisere kommunens BPA-ordning slik at den blir kvalitativt god og lønnsommere enn å kjøpe den av eksterne aktører. Sikrer forsvarlighet både hos brukere og personale.	
Jfr demografiske endringer og utfordringer: Unngå at mennesker som kunne hatt BPA, opptar pleieplasser på f.eks sykehjem. Unngå å belaste f.eks forebyggende barnevern fra barnevernets allerede knappe midler, og hjemmetjenester, og hjemmesykepleie der BPA kan brukes. Familierettet BPA vil i seg selv kunne være forebyggende barnevern og avlaste belastede tjenester.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60357	Forslagstiller: Rødt Trondheim Fagliglag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 525	Til linje: 525
Tittel: Linje 525	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Linje 526: Private barnehager skal ikke få støtte til lønn og pensjon ut over deres faktiske utgifter til lønn og pensjon.	
Begrunnelse: Det er et faktum at de har lavere pensjonsutgifter enn kommunene og lavere bemanning. Da bør de ikke få det samme som i kommunene	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60400	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 530	Til linje: 530
Tittel: Linje 530	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legge til følgende setning i innledningen: "Rødt vil også arbeide for at intensjonene i artikler i CRPD (FN resolusjon om rettigheter for mennesker med funksjonsnedsettelse) legges til grunn for alle forhold innenfor dette kapittelet.»	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60401	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 533	Til linje: 534
Tittel: Linje 533	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Nest siste setning i avsnittet endres til: For stor arbeidsbelastning, dårlige lønnsvilkår og for få heltidsstillinger er mye av årsaken til mangel på helsepersonell.	
Begrunnelse: Det er ikke bare arbeidsbelastning som er årsaken.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60402	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 536	Til linje: 537
Tittel: Linje 536	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Legge til "et todelt og klassedelt helsevesen": Slik blir det: "Rødt vil kjempe mot et todelt og klassedelt helsevesen , der folk blir avhengige av private forsikringsordninger eller egen lommebok for å få den hjelpen de trenger." (Fra innstillinga: "Rødt vil kjempe mot en utvikling der folk blir avhengige av private forsikringsordninger eller egen lommebok for å få den hjelpen de trenger.")	
Begrunnelse: Uttrykket "todelt" er allerede innarbeidet i offentlig debatt. "Klassedelt" forekommer allerede på linje 502 og bør gjentas her.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60403	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 538	Til linje: 539
Tittel: Linje 538	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: endres til: kommersielle sykehus belaster de offentlige helsebevilgningene, de utdanner ikke helsearbeidere, de tar ikke ansvar for komplikasjoner som oppstår og de har ikke akutt beredskap	
Begrunnelse: Tydeliggjøring	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60404	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 543	Til linje: 543
Tittel: Linje 543	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt avsnitt: Helsepersonellkomisjonens konklusjon om at det ikke kan/skal bli flere helsearbeidere i Norge, er i ferd med å legge premisser for den politiske debatten og helsepolitikken. Rødt avviser konklusjonen og mener at en slik politikk bare vil føre til kutt i tilbud og ytterligere arbeidspress i det offentlige helsevesenet med økt overføring til private tilbud og økt profitt som resultat.	
Begrunnelse: Vi må mene noe om kommisjonens rapport.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60405	Forslagstiller: Rødt Fredrikstad og Hvaler, Rødt Østfold
Fra linje: 543	Til linje: 543
Tittel: Linje 543	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Undersøking, analyse og behandling skal være forsknings- og evidensbasert. Alternativbransjen må reduseres og tilsyn med slike aktører må gjennomføres oftere.	
Begrunnelse: Et stort problem i helsevesenet er utviklingen i alternativmarkedet der folk henvender seg til useriøse aktører når de ikke får prioritet i det ordinære. Helsetilbud må være forskningsbasert, og styresmaktene må være mye tydeligere på informasjon. Kommersialiseringa og den aggressive markedsføringa gjør det vanskelig å trenge gjennom med korrekt informasjon.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60406	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 544	Til linje: 549
Tittel: Linje 545	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig endringsforslag, så nytt avsnitt ser slik ut: "Spesialisthelsetjenesten har de siste 20 årene vært drevet av nyliberalistiske markedsprinsipper i helseforetak der økonomiske insentiver og konkurranse har blitt styrende for sykehusenes prioriteringer, heller enn helsefaglige vurderinger. Vi må gjenoppbygge folkestyrte sykehus basert på innbyggernes behov for helsehjelp fremfor bedriftsøkonomiske prinsipper. Primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten skal samarbeide om diagnostisering og behandling av pasienter, og vi må sikre en desentralisert sykehusstruktur gjennom å stanse nedleggingen av sykehus, og sentralisering av funksjoner."	
Begrunnelse: For fragmentert og lite konsis. Enkelte deler må være enklere å forstå for eventuelle velgere som leser programmet uten å være innforstått med alle begreper som er kjente for oss. Har derfor inkludert forklaring av det problematiske med helseforetakene i stedet for kun å vise til "nyliberalistiske markedsprinsipper". Integrerte "Folkestyrte sykehus" i teksten, i stedet for å ha den som en underoverskrift - som jo bryter med praksis for innledninger i programmet	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60564	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 544	Til linje: 549
Tittel: Linje 545	Forslagstype:
Forslag: Spesialisthelsetjenesten har de siste 20 årene vært drevet av nyliberalistiske markedsprinsipper i helseforetak. Sykehusene må frigjøres fra foretaksmodellen og bedriftsøkonomisk styring, slik at prioriteringer følger helsefaglige vurderinger og befolkningas behov. For å sikre god tilgang til helsetjenestene i hele landet, må vi sikre en desentralisert sykehusstruktur gjennom å stanse nedleggelse av sykehus og sentralisering av helsetjenester. Primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten må samarbeide om diagnostisering og behandling av pasienter. Finansieringssystemene må hindre at folk blir kasteballer i systemet, og samarbeidet må skje på helsefaglig grunnlag, ikke på bedriftsøkonomiske premisser.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60407	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 545	Til linje: 546
Tittel: Linje 545	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til ei ny setning nr. 2 i avsnittet, slik at det blir: "Spesialisthelsetjenesten har de siste 20 årene vært drevet av nyliberalistiske markedsprinsipper i helseforetak. Helseforetaksmodellen gjør at helsepolitiske beslutninger tas av ikke-folkevalgte direktører og foretaksstyrer. Vi må sikre en desentralisert sykehusstruktur. Nedleggingen av sykehus og sentralisering av funksjoner må stanses. Primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten må samarbeide om diagnostisering og behandling av pasienter. Finansieringssystemene må hindre at folk blir kasteballer i systemet, og samarbeidet må skje på helsefaglig grunnlag, ikke på bedriftsøkonomiske premisser."	
Begrunnelse: Dette er en viktig saksopplysning som bidrar til å begrunne avskaffelse av helseforetakene.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60408	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 546	Til linje: 546
Tittel: Linje 546	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: stryk: "og sentralisering av funksjoner"	
Begrunnelse: Ikke alle funksjoner kan/bør desentraliseres	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60409	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 547	Til linje: 547
Tittel: linje 547	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til "på like fot" og "uten bruk av ensidige dagbøter for kommunene". Og legg til en setning. Da blir teksten slik: "Primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten må samarbeide på like fot om diagnostisering og behandling av pasienter, uten bruk av ensidige dagbøter for kommunene. Avskaffelse av helseforetakene er et viktig skritt i en slik retning."	
Begrunnelse: Alle prøver å løse samarbeidsproblemene. Her forklarer vi hva som er Rødts bidrag! Og vi underbygger punkt n (linje 576).	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60410	Forslagstiller: Rødt Tønsberg, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 552	Til linje: 552
Tittel: Linje 552	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til "under fylkeskommunene" etter "offentlige forvaltningsorganer".	
Begrunnelse: Programmet bør presisere hvilket forvaltningsnivå sjukehusa skal inn under. Vi mener fylkeskommunen er riktig nivå.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60411	Forslagstiller: Rødt Arendal, Rødt Agder
Fra linje: 568	Til linje: 568
Tittel: Linje 568	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre kulepunkt til: Sikre pasienter mulighet til kvalifisert offentlig pasienttransport, og at pasientreiser utformes til at pasienten får kortest, raskest og mest beleilig reisemåte, særlig i distrikt med lang vei til sykehus. Sikre retten til dekning av ledsager når man kun trenger ledsager én vei.	
Begrunnelse: I dagens ordning kan folk risikere en reisevei på 10+ timer én vei fordi pasientreiser fokuserer for mye på pris fremfor kvalitet. I tillegg opplever folk med lang reisevei en skjevhet i at de ikke får dekt ledsagers reise til behandlingsstedet, kun fra, ettersom det ikke nødvendigvis er medisinske behov for ledsager når de reiser til behandling. Noe som betyr at dersom de trenger ledsager etter behandling, må de dekke ledsagers reise til behandlingsstedet selv.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60412	Forslagstiller: Rødt Sandefjord, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 568	Til linje: 568
Tittel: Linje 568	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Tilleggsforslag,: "Det må sikres at kvalitet er vektet høyt i anbud for å sikre god kvalitet i tjenesten."	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60413	Forslagstiller: Rødt Ullensvang, Rødt Hordaland
Fra linje: 569	Til linje: 569
Tittel: Linje 569	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: Legge til "fødetilbud" og "flere" slik at kulepunkt blir: Styrke lokalsykehusene med akuttberedskap, fødetilbud, flere planlagte oppgaver og flere ansatte.	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60414	Forslagstiller: Rødt Gjøvik og Land, Rødt Oppland
Fra linje: 576	Til linje: 577
Tittel: Linje 576	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Tillegg til punkt n) At ordningen med dagbøter for kommuner som ikke har tilbud eller kompetanse til å ta imot utskrivningsklare pasienter avvikles. Ved for tidlig utskrivning av pasienter som medfører økt belastning og bemanning for kommunene, må helseforetaket dekke merkostnaden til kommunen. Dette gjelder både somatikk og psykiatri.	
Begrunnelse: Helseforetakene presser ned antall liggedøgn. Det er alt for mange pasienter som skrives ut for tidlig og belaster kommunene med ekstra pleiekostnader, spesielt innenfor psykiatrien.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60415	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 576	Til linje: 576
Tittel: Linje 576	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Styrk kulepunktet: At ordningen med dagbøter for kommuner som ikke har tilbud eller kompetanse til å ta imot utskrivningsklare pasienter avvikles.	
Begrunnelse: Vi ønsker å stryke dette kulepunktet. Mange av sykehusene er overfylte av korridor-pasienter, og de kan derfor ikke ta mot nye som trenger helsehjelp. Ved å avvikle dagbøter til kommunene, vil det kunne innebære at kommunene ikke tar ansvar for utskrivningsklare pasienter.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60416	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 582	Til linje: 583
Tittel: Linje 582	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk punkt q ("Leger og spesialister som har stilling i det offentlige skal ikke ha adgang til å jobbe for kommersielle aktører ved siden av.")	
Begrunnelse: Dette er ikke gjennomtenkt. Det er ikke ekstrajobber som skaper personellmangel i det offentlige helsevesenet. Og som andre arbeidstakere så må de kunne jobbe ekstra så lenge det ikke er i en direkte konkurrerende virksomhet. Et slikt forbud kan like gjerne føre til at flere slutter i det offentlige for å jobbe heiltid i det private. Det må finnes andre tiltak for å utsulte de kommersielle helsebedriftene.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60417	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 587	Til linje: 587
Tittel: Linje 587	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig endring av kulepunktet til: Fødeavdelinger skal sikres forsvarlig bemanning hele året og skal ikke stenge om sommeren	
Begrunnelse: Det er ikke mulig å basere åpningstider på statistikk fra året før. Det bør alltid være forsvarlig bemanning.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60565	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 587	Til linje: 587
Tittel: Linje 587	Forslagstype:
Forslag: Gi alle kvinner rett til å ha med seg partner eller en støtteperson de selv velger under svangerskap, fødsel og barsel.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60418	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: Innføre ein offentlig godkjenningssordning av helsetjenester.	
Begrunnelse: Det skal gjelde for alle typer helsetjenester.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60419	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: At det jobbes med å styrke dødsomsorgen i hele landet og i alle deler av helsetjenesten, slik at alle som trenger lindrende behandling, får mulighet til et verdig og omsorgsfullt dødsleie.	
Begrunnelse: Dette kan ses i sammenheng med den pågående dødshjelpsdebatten.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60420	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: Stanse nedbyggingen av sengeposter og sørge for at ingen blir sendt hjem for tidlig eller må sove i korridorene	
Begrunnelse: Opplagt.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60421	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: At kunnskap om lindrende behandling i større grad integreres i relevante helseutdanninger.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60422	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: Høre på fastleger, sykepleiere og andre helsearbeidere om hva de trenger for å orke å stå i jobbene sine. La fagfolk og ikke økonomer bestemme deres arbeidsvilkår.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60423	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: At helsetjenesten støttes til å jobbe mer verdibasert og pasientsentrert, det vil si at behandlingsutfall vurderes ut fra verdien de gir pasienten og livskvalitet. ikke bare medisinske mål som levetid.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60424	Forslagstiller: Rødt Haugaland, Rødt Rogaland
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: "Omskjæring skal kun gjennomføres etter samtykke fra personer med medisinsk samtykkekompetanse."	
Begrunnelse: At ingen barn eller andre som ikke har mulighet til å gi samtykke skal omskjæres.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60425	Forslagstiller: Rødt Tjeldsund, Rødt Troms
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Samisk spesialhelsetjeneste, Sami klinihkka i Karasjok, må gis økonomi til å bygge opp en likeverdig helsetjeneste til den samiske befolkninga.	
Begrunnelse: Rimelig at den samiske befolkningen har tilgang til helsetjenester der språk og kultur er kjent. Mer om Sami Klinihkka: https://www.finnmarkssykehuset.no/avdelinger/sami-klinihkka/#les-mer-om-sami-klinihkka	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60426	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Forby parkeringsavgift på alle sykehus og helseinstitusjoner."	
Begrunnelse: Mange opplever det som urettferdig at det hentes inn store summer i parkeringsavgift ved f.eks sykehus o.l. Eksempel Kalnes sykehus i Østfold er bilbasert langs E6, lang unna bysentra og med dårlig busstilbud.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60427	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Utrede aktiv dødshjelp i Norge."	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60428	Forslagstiller: Rødt Sortland, Rødt Nordland
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: " arbeide for at Norge ikke slutter seg til EUs helseunion"	
Begrunnelse: Beholde så mye som mulig av nasjonalkontroll med helsevesenet.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60429	Forslagstiller: Rødt Oslo Grünerløkka, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Endre vedtakene ifm utbygginga av Rikshospitalet som angår hele landet, og stanse nedlegging av Ullevål Sjukehus og salg av dets tomt til private.	
Begrunnelse: Rikshospitalet og nedlegginga av Ullevål sjukehus skiller seg ut fra andre kamper om lokalsjukehus ved at denne kampen vil ha stor betydning for hele landet. Derfor er det kanskje på sin plass å nevne denne kampen særskilt.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60430	Forslagstiller: Rødt Oslo Arbeiderlag, Rødt Oslo
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Innføre sorgmelding	
Begrunnelse: Begrunnelse: Hvis f.eks. et barn eller partner/ektefelle dør, er legen nødt til å sette en psykiatrisk diagnose for å kunne sykemelde, selv om det ikke er snakk om psykisk sykdom men en helt naturlig sorgreaksjon. Dette kan gi problemer f.eks. for helseforsikring og ved ansettelse i ulike jobber. Det bør derfor innføres en sorgmelding som kan brukes for å få fri med lønn fra jobb når en av de nærmeste dør.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60431	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Jobbe for å få flere mannlige ansatte innenfor helsesektoren.	
Begrunnelse: Mange unge menn (og andre menn sliter), de er overrepresentert på selvmordsstatistikken, og det er ofte vanskeligere for menn å be om hjelp når de trenger det. Mange unge menn syntes det er lettere å forholde seg til mannlig helsepersonell, det burde derfor jobbes for at det blir rekruttert flere menn til helsesektoren.	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60432	Forslagstiller: Rødt Valdres, Rødt Oppland
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At blodgivning blir enklare ved at det blir oppretta eit fond for arbeidsgivarar der ein kan søkje refusjon for tapt arbeid, slik at arbeidstakarar kan gi blod også i arbeidstida	
Begrunnelse: Det er mangel på blodgivere, og for mange er det eit økonomisk spørsmål hvis ein må ta ulønna permisjon for å kunne gi blod. Ute i disktrikta er det ofte lang reiseveg, noko som inneber at ein må ta fri heile dagen og tape inntekt.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60433	Forslagstiller: Rødt Bø i Vesterålen, Rødt Nordland
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Styrke helsebiblioteket - gratis tilgang til medisinske databaser, prosedyrer, tidsskrifter og forskningsartikler til alt helsepersonell i hele landet.	
Begrunnelse: Vi har i dag et A og lag når det kommer til helseinformasjon til helsearbeidere i landet. Helsebiblioteket har vært rammet av kutt siden 2016, og er i dag bare en brøkdel av hva det var for få år siden. Helsebiblioteket driftes av Folkehelseinstituttet og er et nettbibliotek som tilbyr helsepersonell og oss vanlige innbyggere god og pålitelig medisinsk informasjon. Helsebiblioteket gir gratis tilgang til medisinske databaser, prosedyrer, tidsskrifter og forskningsartikler til alt helsepersonell i hele landet. Lisenser til slike kunnskapskilder er svært kostbare. Helsebiblioteket.no betaler for nasjonale lisenser som kommer primærhelsetjenesten som sykehjem, hjemmetjenesten og andre kommunale helsetjenester til gode. Uten denne ordningen ville denne kunnskapen bare vært mulig bare for universitetssykehus og større helseforetak. Det er også viktig å nevne at enkelte store helseforetak i dag ikke har økonomi til å kjøpe egne lisenser, fordi de har vært rammet av store kutt selv de senere år. Helsebiblioteket er en unik tjeneste i internasjonal sammenheng. Norge har gode helse- og omsorgstjenester, takket være sterke fellesskapsløsninger. Helsebiblioteket er en slik fellesskapsløsning.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60434	Forslagstiller: Rødt Sandefjord, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Fysisk fostring/trening skal kunne gis på blå resept."	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60435	Forslagstiller: Rødt Sandefjord, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "En ordning for aktiv dødshjelp skal utredes."	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60436	Forslagstiller: Rødt Kragerø, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: ta inn Vestres forslag bl.a. til et rekrutteringsprogram for folk utenfor skole/arbeid	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60437	Forslagstiller: Rødt Sandefjord, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 588	Til linje: 588
Tittel: Linje 588	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Samkjøring i Pasienttransport bør unngåes innenfor psykiatri. Det skal så langt det er mulig legges til rette slik at pasienten kan bruke samme sjåfør i tilfeller hvor pasienten har stort behov for forutsigbarhet"	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60438	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 591	Til linje: 595
Tittel: Linje 591	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig endringsforslag så nytt avsnitt ser slik ut: "De kommunale helse- og omsorgstjenestene er underfinansierte og underbemanna. Staten overfører stadig flere oppgaver til kommunene uten at det følger med tilstrekkelig finansiering. Dårlig lønn og høy arbeidsbelastning bidrar til at sykepleiere og annet helsepersonell forlater yrket. Fastlegeordninga er i ei alvorlig krise, og tilbudet for psykisk helse og rusomsorg er både mangelfullt og fragmentert. Rødt vil styrke det offentlige helsetilbudet på alle nivåer, og kreve at oppgaver overført fra stat til kommune er fullfinansierte. Svake offentlige tjenester øker etterspørselen etter private alternativer, og skaper et todelt helsevesen."	
Begrunnelse: Programkomiteens forslag er ufokusert og fragmentert. Den retter fokus mot viktige problemer som statlige overføring av oppgaver, men problembeskrivelsene må være enklere og tydeligere. Våre løsningsforslag bør heller ikke være en svært generell liste over hva som skal "styrkes", f.eks. helsestasjoner skal "styrkes", skolehelsetjeneste skal "styrkes", kommuneøkonomi skal "styrkes", primærhelsetjeneste skal "styrkes". En innledning bør være klar, enkel og konsis slik at innholdet oppfattes umiddelbart.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60439	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 602	Til linje: 602
Tittel: Linje 602	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk: "eller ideell"	
Begrunnelse: Dette er helsetjenester som må være en del av det offentlige helsevesen.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60440	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Frita de ansatte i kommunal helsetjeneste for oppgaver med å utrede og dokumentere behov for sykehjemsplass. Dette skal gjøres av fastlege og sykehusleger.	
Begrunnelse: I dag brukes egne rehabiliteringsgrupper i bydel/kommune for å kartlegge eldre som har søkt om plass. Med dagens politiske styring der det er et uttalt mål å dele ut så få plasser som mulig, blir det fort vanskelig for den enkelt ansatte å balansere den eldre behov for plass mot lojalitet mot administrasjonen og måltall om færrest mulige plasser innvilget.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60441	Forslagstiller: Rødt Stange, Rødt Hedmark
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Staten må yte egne, fullfinansierende tilskudd til kommuner for å bygge omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
Begrunnelse: De fleste kommuner skal møte en endret demografi og står foran massive investeringer innen helse for å møte den varslede veksten i eldre personer over 67 og stor økning i veksten av antallet demente som har store omsorgsbehov. Dette krever langt flere skjermede enheter enn vi har i dag. Dette må starte opp i denne perioden for å ikke komme for sent i gang.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60442	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Sikre at helsetjenestens førstelinje har kompetanse på skeiv helse."	
Begrunnelse: Innspill fra skeivt utvalg.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60443	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Sikre at helsetjenestens førstelinje har kompetanse på skeiv helse.	
Begrunnelse: Det mangler skeiv kompetanse i mange deler av helsetjenesten. Selv med all mulig velvilje gjør kompetansemangelen at skeive ofte får dårligere tjenester enn majoritetsnordmenn.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60444	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: "Styrke helsestasjoner for ungdom med kompetanse på kjønn og seksualitet etter modell fra helsestasjonen for kjønn og seksualitet (HKS) i Oslo."	
Begrunnelse: "Det mangler skeiv kompetanse i mange deler av helsetjenesten. Selv med all mulig velvilje gjør kompetansemangelen at skeive ofte får dårligere tjenester enn majoritetsnordmenn.	
Helsestasjonen for kjønn og seksualitet (HKS) i Oslo har opparbeidet seg spesialkompetanse på kjønn og seksualitet, de tilbyr samtaler og lavterskebehandling."	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60445	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt o) Jobbe for å stanse sentralisering av helsetjenester i kommunene	
Begrunnelse: Sentralisering av helsetjenester skjer pga dårlig kommuneøkonomi.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60446	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Krav på responstid på ambulansetjenesten	
Begrunnelse: Alt for mange venter for lenge på ambulanse.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60447	Forslagstiller: Rødt Moss og omegn, Rødt Østfold
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: o) Sikre at helsetjenestens førstelinje har kompetanse på skeiv helse.	
Begrunnelse: Det mangler skeiv kompetanse i mange deler av helsetjenesten. Selv med all mulig velvilje gjør kompetansemangelen at skeive ofte får dårligere tjenester enn majoritetsnordmenn.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60448	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 622	Til linje: 622
Tittel: Linje 622	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Grunnlovfeste dagtilbud til mennesker med psykisk utviklingshemming	
Begrunnelse: Alle mennesker trenger en meningsfull hverdag. Derfor er det viktig å grunnlovsfeste rettighetene.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60449	Forslagstiller: Rødt Oslo Østsjø, Rødt Oslo
Fra linje: 626	Til linje: 628
Tittel: Linje 626	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: To setninger omskrives til: "Økonomiske forskjeller, klasse, kjønn, geografisk bosted og etnisk bakgrunn påvirker helsesituasjonen og levealderen." (Innstillinga lyder: "Økonomiske forskjeller betyr at mange dør tidligere enn andre fordi livsbetingelsene deres er dårligere enn for dem som har bedre økonomi. Ikke bare klasse, men også kjønn, geografisk bosted og etnisk bakgrunn påvirker helsesituasjonen.")	
Begrunnelse: Forenkler og klargjør.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60450	Forslagstiller: Rødt Bergen Årstad, Rødt Hordaland
Fra linje: 628	Til linje: 628
Tittel: Linje 628	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: God helse blir skapt utenfor helsesektoren, derfor er det viktig med gode helsefremmende lokalsamfunn som aktivt styrker levekårsutsatte områder.	
Begrunnelse: Bedre utdypning	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60451	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 630	Til linje: 630
Tittel: Linje 630	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til følgende setning i slutten av avsnittet: "Det må innføres målrettede tiltak for å oppnå dette."	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60452	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 636	Til linje: 636
Tittel: Linje 636	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Ny setning på slutten: "Det samme gjelder øynene, og behov for briller o.l. må dekkes av det offentlige."	
Begrunnelse: Sjøforklarende.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60453	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 640	Til linje: 640
Tittel: Linje 640	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: stryk: "foreks. gjennom en egenandelsordning"	
Begrunnelse: Rødt må være mot egenandeler.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60454	Forslagstiller: Rødt Sørfold, Rødt Nordland
Fra linje: 643	Til linje: 643
Tittel: Linje 643	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Motarbeide og på sikt avvikle private tannhelsetjenester, slik at alle tannklinikker er under det offentlige.	
Begrunnelse: Tannhelsetjenesten er å anse som en del av velferden og må da også sikres mot velferdsprofittering av det private kapitalistiske markedet.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60455	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 643	Til linje: 643
Tittel: Linje 643	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Bygge ut og styrke de offentlige tannhelsetjenestene over hele landet. Samt å motarbeide kjededannelsen i tannhelseklinikker.	
Begrunnelse: Viktig å konkretisere at Rødt ønsker å bygge ut og styrke tannhelsetjenester i hele landet.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60456	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 645	Til linje: 645
Tittel: Linje 645	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: endres til: at egenandeler for helsetjenester skal fjernes.	
Begrunnelse: Rødt må være mot egenandeler	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60457	Forslagstiller: Rødt Holmestrand, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 646	Til linje: 646
Tittel: Linje 646	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: RH vil ikke fjerne «ikke møtt»-gebyr. I stedet vil vi at: gebyrsatsen justeres tilsvarende egenandelen ved planlagt time og at det opprettes en 24/7-mulighet for at brukere kan avbestille time.	
Begrunnelse: I dag er det håpløst å avbestille hvis man f.eks har time mandag og blir forhindret av noe som oppstår fredag-søndag.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60458	Forslagstiller: Rødt Oslo Vest, Rødt Oslo
Fra linje: 648	Til linje: 648
Tittel: Linje 648	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Dekke utgiftene til barn som behøver spesialtilpassede briller.	
Begrunnelse: Spesialbriller til barn er en stor kostnad, også fordi brillene må fornyes jevnlig i takt med barnets alder. Brillestøtten ble gitt, senere fjernet. Vi mener forslaget om støtte til barn og voksne må være en feil. Vil innebære en utgift større enn tannhelse til alle.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60459	Forslagstiller: Rødt Oslo Klima- og miljølaget, Rødt Oslo
Fra linje: 649	Til linje: 650
Tittel: Linje 649	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: i punktet "At økonomi ikke blir et hinder for muligheten til å sunt kosthold, for eksempel med å kutte moms på norskprodusert frukt og grønt." stryk ordet "norskprodusert"	
Begrunnelse: Vi bør prioritere billige miljøvennlige matvarer først. Støtten til norsk landbruk og selvforsyning er dekket av andre punkt.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60460	Forslagstiller: Rødt Oslo Vest, Rødt Oslo
Fra linje: 652	Til linje: 652
Tittel: Linje 652	Forslagstype: Tilleggsforslag

Forslag: Sikre at alle mennesker i Norge har et lett tilgjengelig offentlig TVERRFAGLIG helsetilbud, ALL-MENNTJENESTE OG MEDISINER. også papirløse migranter, og personer med D-.nummer. JOB-BE FOR AT DET ETABLERES EN REFUSJONSORDNING FOR HELSEPERSONELL SOM BEHAND-LER DISSE PASIENTENE. SIKRE PAPIRLØSE MIGRANTER NØDVENDIG TANNBEHANDLING.	
Begrunnelse: Papirløse migranter står utenfor det allmenne helsetilbudet. Dette er en sårbar gruppe som vi må ivareta på en bedre måte.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60461	Forslagstiller: Rødt Bergen Årstad, Raudt Hor-daland
Fra linje: 654	Til linje: 654
Tittel: Linje 654	Forslagstype: ["delete","modify"]
Forslag: Private helseforsikringer bidrar til å skape todelt helsevesen og bør avvikles.	
Begrunnelse: På sikt bør brukes minst mulig da det er for upresist	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60462	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 656	Til linje: 657
Tittel: Linje 656	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: Endre "Sikre en verdig behandling av ME-syke" til "Sikre en verdig behandling av kronisk syke med f.eks ME, fibromyalgi, post covid og tilsvarende symptomer" Så avsnittet blir: Sikre en verdig behandling av kronisk syke med f.eks ME, fibromyalgi, post covid og tilsvarende symptomer. Ingen skal bli tvunget til å gå gjennom behandling som ikke blir dekt av det offentlige av NAV, eller behandling som de kan bli sykere av.	
Begrunnelse: Det er flere kroniske, udefinerte sykdommer som ikke blir behandlet på en verdig måte.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60463	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 656	Til linje: 657
Tittel: Linje 656	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: stryk: "Ingen skal bli tvunget til å gå gjennom behandling som ikke blir dekt av det offentlige av NAV, eller behandling som de kan bli sykere av.	
Begrunnelse: Den første setningen er tydelig nok, den siste fokludrer	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60464	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 658	Til linje: 660
Tittel: Linje 658	Forslagstype: Endringsforslag
<p>Forslag: Erstatt hele punkt o) med: "Støtte systemet for Nye metoder i innsatsen med å holde legemiddelprisene nede. Høye priser truer helsevesenets bærekraft. Et samfunnsperspektiv vil være prisdri- vende, så helsetjenestekriterier må legges til grunn. Samfunnsperspektivet kan også diskriminere pasienter som står utenfor arbeidslivet. Norge må i samarbeid med andre land offentliggjøre legemiddelprisene."</p> <p>(Komiteens tekst: "Systemet for innføring av nye medisiner/ legemidler endres slik at saksbe- handlingstiden går ned, og faglige og samfunnsmessige kriterier blir førende, for å gjøre flere medisiner tilgjengelige. Enhetspriser og de samlede kostnadene for nye legemidler skal være offentlige.")</p> <p>Begrunnelse: Den første setningen i punkt o) henger ikke på greip. Den inneholder fire forskjellige ting. Det er helt uklart hvordan det menes at systemet må endres for å få ned saksbehandlings- tidene. Redusert saksbehandlingstid er allerede et felles mål for alle aktørene på feltet, så det er overflødig å ha med. Slik det står nå, kan setningen misforstås dithen at Rødt vil få ned saksbe- handlingstiden ved å akseptere vanvittig høye priser fra en ekstremt grådig legemiddelindustri. Systemet for Nye metoder er allerede en ganske effektiv forhandlingsmekanisme, og Rødt bør støtte dette, selv om det da kan ta lengre tid før noen legemidler blir tatt i bruk. Det å legge til grunn et samfunnsperspektiv ("samfunnmessige kriterier") i vurderingene høres besnærende ut, men i vir- keligheten vil det gjøre at mange legemidlers oppfattede nytteverdi blir høyere, som i sin tur gjør at helsevesenet sier seg villige til å betale HØYERE priser. Legemiddelindustrien går sterkt inn for å legge et samfunnsperspektiv til grunn. Et samfunnsperspektiv vil dessuten i mange tilfeller sterkt diskriminere pasienter som ikke kan forventes å beholde eller gjenvinne arbeidsevnen som følge av den angjeldende behandlingen. Om Norge alene insisterer på offentlige priser, vil vi trolig måtte betale mye høyere priser enn andre land.</p> <p>Komiteens innstilling: avvises</p>	

Forslagsnummer: 6A-60465	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 664	Til linje: 665
Tittel: Linje 664	Forslagstype: Strykningsforslag
<p>Forslag: Stryk punkt r ("Utvikle produksjon av nødvendige legemidler i Norge, og jobbe for endringer i le- gemiddelindustrien slik at det ikke blir mangel på nødvendige legemidler.")</p> <p>Begrunnelse: Dette er lite presist formulert som ønsketekning, og ekstremt dyrt. Hvilke legemid- lere er IKKE nødvendige? Dette er også et overflødig punkt. Alle er enige om at man må gjøre noe med legemiddelmangelen, men det er mye mer komplisert å få til enn slik det framstilles her. Det å utvikle egen produksjon av mange legemidler vil koste mange MILLIARDER kroner.</p> <p>Komiteens innstilling: avvises</p>	

Forslagsnummer: 6A-60466	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 667	Til linje: 667
Tittel: Linje 667	Forslagstype: Strykningsforslag
<p>Forslag: Stryk punkt t ("Tillate medisinsk cannabis til bruk for pasienter med behov for det.")</p> <p>Begrunnelse: Dette bør ikke være noen kampsak for Rødt. Punkt v, w og x går jo inn for en re- striktiv ruspolitikk! For øvrig er medisinsk cannabis lovlig til visse formål: Se https://nhi.no/ forskning-og-intervju/medisinsk-cannabis</p> <p>Komiteens innstilling: avvises</p>	

Forslagsnummer: 6A-60467	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 667	Til linje: 667
Tittel: Linje 667	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre til: Forenkle tilgangen til medisinsk cannabis for pasienter med behov for det	
Begrunnelse: Medisinsk cannabis er allerede tillatt i Norge	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60468	Forslagstiller: Rødt Sør-Odal, Rødt Hedmark
Fra linje: 667	Til linje: 667
Tittel: Linje 667	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Narkotika skal være forbudt hvis det ikke foreligger forskrivning fra lege	
Begrunnelse: Vi ønsker å opprettholde en restriktiv narkotikapolitikk for å redusere bruk og skader.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60469	Forslagstiller: Rødt Arendal, Rødt Agder
Fra linje: 667	Til linje: 667
Tittel: Linje 667	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre kulepunkt til: Utvide ordningen med cannabis til medisinsk bruk til bruk for pasienter med behov for det, så det er praktisk lettere for pasienter å hente dette ut på alle norske apotek.	
Begrunnelse: Dagens ordning tillater allerede bruk av cannabis for pasienter med behov for det, men ofte gjøres det praktisk utilgjengelig ved f.eks. at pasienter selv må reise til utlandet for å handle cannabis til medisinsk bruk, eller at kun et fåtall apoteker tilbyr å ta inn medisinsk cannabis.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60470	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 668	Til linje: 668
Tittel: Linje 668	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk hele setningen	
Begrunnelse: Uforståelig og meningsløs setning	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60471	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 669	Til linje: 669
Tittel: Linje 669	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: legge til "narkotika" så kulepunktet blir: Føre en restriktiv tobakks-, narkotika- og alkoholpolitikk	
Begrunnelse: Det er naturlig at narkotika blir inkludert i denne setningen.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60472	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 669	Til linje: 669
Tittel: Linje 669	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Føre en restriktiv alkoholpolitikk.	
Begrunnelse: Har fjernet "tobakk" da vi mener at den ikke bør bli mer restriktiv.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60473	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 671	Til linje: 672
Tittel: Linje 671	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Tilføy i lista over steder som ikke skal ha alkoholsalg: "... eller hos forretninger eller tjenesteytere som har annet enn servering/ salg som hovedtjeneste (eksempelvis frisører, bokhandler og møbelbutikker)."	
Begrunnelse: Klargjør med noen konkrete eksempler fra aktuelle forslag om liberalisering.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60474	Forslagstiller: Rødt Bergen Studentlag, Rødt Hordaland
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt "Reversere kutt i og øke støtteordninger for cøliaki og glutenintoleranser."	
Begrunnelse: Ikke bare har det blitt gjennomført kutt i disse ordningene av Erna Solbergs regjering(er), men fordi ytelsene ikke har blitt økt på flere år har de i praksis falt betydelig gjennom dyrtiden. Prisøkningen på glutenfrie produkter har vært langt over mat generelt. Rundt 1-2% av nordmenn, rundt 55.850 - 111.701 personer, har en form for cøliaki/glutenintolerans. Ingen andre partier sier engang ett eneste ord om dette problemet og som jeg har fått høre fra en som har dette: "Jeg hadde vurdert å stemme på Rødt kun på grunn av dette".	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60475	Forslagstiller: Rødt Bergen Studentlag, Rødt Hordaland
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt "Gi økonomisk støtte til folk med mat-insensitivitet, slik som IBS"	
Begrunnelse: IBS påfører er ofte en plage for dem som har det og kan også påføre økonomiske kostnader. For å lette på dette så mener vi en liten økonomisk støtte for å motvirke ekstra kostnader knyttet til det er på sin plass.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60476	Forslagstiller: Rødt Trondheim Studentlag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: «Nytt kulepunkt: Innføre krav om merking av alkoholholdig drikke med skadevirkninger, slik røykkartongene er merket andre steder i Europa»	
Begrunnelse: Dette vil forhåpentligvis ha en forebyggende effekt på inntak av alkohol ved at den alkoholholdige drikken ikke ser like innbydende ut	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60477	Forslagstiller: Rødt Ringsaker, Rødt Hedmark
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: All behandling hos tannlege ved godkjente tannkjøttssykdommer skal inngå i egenandelen.	
Begrunnelse: Ved sykdom i tennene får tannlegene fastsatte beløp fra folketrygden, men tannlegen kan fastsette prisen på behandlingen selv, der han/hun vurderer behandlingen som mer kostnadskreven. Dette fører til økt kostnad for pasienten ved periodontitt/tannkjøttssykdom	
Om lag 10 % utvikler alvorlig periodontitt. Hadde tannbehandling vært gratis, kunne denne sykdommen fått færre konsekvenser for den enkelte.	
I flg. NAV:er rettigheter ved periodontitt/tannkjøttssykdom: Folketrygden dekker utgifter ved operative inngrep.. Myndighetenes formål er å gi stønad til behandlinger som, så langt det lar seg gjøre, for å unngå tanntap.	
«Du finner vilkårene knyttet til de ulike tilstandene i rundskriv til folketrygden § 5-6, § 5-6 a og § 5-25.»	
Helfo gir altså stønad etter fastsatte takster, men tannlegen/tannpleieren har fri prissetting og kan ta høyere pris enn det du får dekket av folketrygden.	
Det betyr at selv om du har opparbeidet frikort, må du betale mellomlegget mellom det tannlegen/tannpleieren krever og det beløp folketrygden dekker.	
(Denne praksisen har forsterket seg etter at store nasjonale og multinasjonale selskap har fått mer og mer fotfeste).	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60478	Forslagstiller: Raudt Stryn, Raudt Sogn og Fjordane
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: «Arbeide for at det skal opprettes et eget mannshelseutvalg som skal kartlegge menns særegne helseutfordringer knytta til både fysisk og psykisk helse, samt mulige tiltak som kan føre til menn i snitt lever lenger liv, slik at forskjellen mellom menns forventede levealder og kvinners forventede levealder blir mindre.»	
Begrunnelse: Det finst per i dag ikkje nokon offentleg utgreiing om menns spesifikke helseutfordringar, på tross av at menn har lågare forventta gjennomsnittleg levealder enn kvinner. Det er einsskilde sjukdommar som rammar menn oftare enn kvinner. Menn er òg overrepresentert på sjølvmondsstatistikken. Det er nødvendig med ei offentleg utgreiing som dannar eit heiskapleg bilete på kjønns spesifikke helseutfordringar for menn, herunder inkludert tematikk knytta til menn sin psykiske helse.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60479	Forslagstiller: Rødt Sør-Odal, Rødt Hedmark
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: "Ytterligere økning av gårdssalg av alkohol og mikrobryggeri-utsalg må motarbeides"	
Begrunnelse: Økt tilgjengelighet av alkohol er uheldig, fordi det vil føre til økt forbruk og i neste omgang økte skader; individuelt og samfunnsmessig.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60480	Forslagstiller: Rødt Sør-Odal, Rødt Hedmark
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Alkoholbruk på offentlig sted (parker, badestrender o.l.) skal fortsatt være forbudt.	
Begrunnelse: Generelt gjelder sammenhengen mellom økt tilgjengelighet, økt forbruk og økte skader, men i tillegg handler dette også om signaleffekt og omgivelser der mange barn kan være tilstede. Det bør være alkoholfrie områder.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60481	Forslagstiller: Rødt Bergen Sentrum, Rødt Hordaland
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Der det finnes alternative produsenter skal ikke apoteket kjøpe inn medisiner fra det israelske legemiddelselskapet TEVA.	
Begrunnelse: Teva Pharmaceuticals Industries er et israelsk legemiddelselskap som tjener penger på ulovlig okkupasjon og bidrar til apartheid og undertrykkelse av palestinere. Selskapet er en av verdens største produsenter av generiske legemidler og er en betydelig aktør i den israelske økonomien. I 2023 betalte Teva den israelske stat \$565 millioner USD i skatter og utbytte (morningstaronline).	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60482	Forslagstiller: Rødt Bergen Sentrum, Rødt Hordaland
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Gjøre prevensjon for menn tilgjengelig gjennom prøveprosjekt	
Begrunnelse: Det er på tide at det tas i bruk hormonell prevensjon også for menn slik det er foreslått blant annet i bystyret i Bergen. Vi mener at det er viktig å jobbe for at prevensjonsmidler skal være både trygge og tilgjengelige for hele befolkningen. Ansvar for å sikre beskyttelse mot graviditet bør ikke bare hvile på kvinnene alene.	
P-gelé og p-pille for menn er ennå noen år unna markedet. En grunn til dette er at det antas at markedet ikke er klart og at det ikke er nok interesse i befolkningen. Nå må vi jobbe sammen for å unngå at redselen for bivirkninger hindrer at vi endelig får en prevensjonsrevolusjon for menn.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60483	Forslagstiller: Rødt Bodø, Rødt Nordland
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Utvikle og innføre tydelig merking av ultraprosesserte matvarer inspirert av ordningen med nøkkelhullsmerkede matvarer.	
Begrunnelse: På samme måte som vi har ordning for svanemerke, nøkkelhull etc. bør vi utvikle og innføre en ordning med merking av ultraprosessert mat.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60484	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: «Skille mellom tobakksprodukter basert på helseskade. F.eks ha strengere begrensninger for røyketobakk enn snustobakk.»	
Begrunnelse: Det er svært gunstig for folkehelsa om flest mulig bytter ut røking med snus eller andre tilsvarende produkter. Når avgifter, tollkvoter og øvrige begrensninger vurderes, så må det sees i sammenheng med helseskaden produktet medfører.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60485	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Helsenorges innkjøp møter en tid der kunstig intelligens kan endre behandling i løpet av måneder fullstendig. Virketiden på innkjøpsavtaler må kortes ned på materiell som innehar kunstig intelligens. Insulinpumper til diabetikere må til enhver tid sikre best mulig utstyr for brukere. Det kan bety svært korte innkjøpsavtaler for å optimalisere pasientenes helse og på sikt spare samfunnet for store utgifter.	
Begrunnelse: Medlemsmøtevedtak	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60486	Forslagstiller: Rødt Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: CBD olje uten THC (under 0,2%) gjøres tilgjengelig på norske markedet.	
Begrunnelse: CBD olje har i en årrekke vist positive helsegevinster. Bl a har mange som går på sterke vanedannende smertestillende, kunnet kutte ut disse til fordel for cbd olje. Flere med angst og søvnproblemer har hatt god hjelp av oljen. Lindrende for flere typer sykdommer. I dag kan vi bestille fra utlandet til eget bruk, men er dyr fortolling i tillegg til at regelverket er uklart så noen får ikke pakken utlevert. Med så lite THC, er det umulig å ruse seg.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60487	Forslagstiller: Rødt Holmestrand, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Rødt vil ha en omfattende gjennomgang av fastlegeordningen. Det må særlig vurderes hvilke oppgaver som er pålagt og vilkårene rundt disse.	
Begrunnelse: (Mye tid har gått med til sykemeldinger pga ulike fraværsordninger ol. Legene bruker også mye tid på dobbeltsjekking av blåresepter. Ved «skrivefeil» i denne forbindelse risikerer de bøter i størrelsesorden opp til kr 250.000.)	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60488	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Øke mangfoldet i samtaletjenestene på offentlige institusjoner slik at tilbudet speiler befolkningens behov.	
Begrunnelse: Befolkningen er mangfoldig sammensatt. Det er derfor betydningsfullt å prioritere offentlige ansatte i samtaletjenestene med ulik livssyns- og religiøs bakgrunn.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60489	Forslagstiller: Rødt Halden og Aremark, Rødt Østfold
Fra linje: 674	Til linje: 674
Tittel: Linje 674	Forslagstype: []
Forslag: Sikre rettferdig fordeling av vaksiner, medisiner og nødvendig medisinsk teknologi og arbeide for å fjerne hiv, tuberkulose og malaria som en global folkehelsestrussel innen 2030.	
Begrunnelse: Hiv og tuberkulose rammer fortsatt mange hardt og brutalt, særlig de fattigste og mest sårbare. Og tar livet av millioner av mennesker, ofte unge menn og kvinner. Selv om vi vet hvordan vi kan forebygge og behandle disse to sykdommene, mangler fortsatt mange tilgang til tjenester; blant annet har 660 000 barn ikke tilgang på antiretroviral behandling for hiv, og 1 av 3 med tuberkulose får ikke diagnose og behandling. Å sikre at alle får tilgang til diagnose og behandling, er også den eneste måten å stoppe epidemiene på. Og klarer vi det, vil vi spare samfunnet for store tap. Bare tuberkuloseepidemien er estimert til å koste verden 1 billion dollar frem mot 2030.	
Vi mener derfor det er viktig å fortsette å fortsette kampen mot disse to folkehelsesykdommene, blant annet ved å styrke støtten til sivilsamfunnsorganisasjoner som jobber ett på de som rammes, og samarbeidet med Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (Det globale fondet) og UNAIDS.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60490	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 686	Til linje: 686
Tittel: Linje 686	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Setningen: "I Norge er det flere menn enn kvinner som begår selvmord, mens det antagelig er flere selvmordsforsøk blant kvinner." Endres til : I norge er det flest menn som begår selvmord,- mens det antagelig er flere selvmordsforsøk blant kvinner."	
Begrunnelse: Innspill fra skeivt utvalg.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60491	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 686	Til linje: 686
Tittel: Linje 686	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: I Norge er det flere menn som begår selvmord,	
Begrunnelse: Rødt ønsker en tredje kjønnskategori og det bør gjenspeiles i arbeidsprogrammet. Meningen forsvinner ikke ved å ikke sette opp til en binær kjønnsdeling i setningen	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60492	Forslagstiller: Rødt Oslo Grorud, Rødt Oslo
Fra linje: 686	Til linje: 686
Tittel: Linje 686	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endring:"I Norge er det flere menn enn kvinner som begår selvmord." >endres til: "I Norge er det flest menn som begår selvmord."	
Begrunnelse: "Løftet fra Skeivt Utvalg. Språklig oppdatering. Rødt ønsker en tredje kjønnskategori og det bør gjenspeiles i arbeidsprogrammet. Meningen forsvinner ikke ved å ikke legge opp til en binær kjønnsdeling."	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60493	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 693	Til linje: 694
Tittel: Linje 693	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endres til: bidra fagfeltet psykisk helsearbeid får tilstrekkelig resurser til å tilby rask psykisk helsehjelp, med fullverdig behandlingstilbud over så lang tid som trengs.	
Begrunnelse: unngå uttrykket "psykisk syke" og tydeliggjøre	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60571	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 693	Til linje: 695
Tittel: Linje 693	Forslagstype:
Forslag: Endres til: "Sørge for at psykisk helsearbeid blir tilført de ressursene som er nødvendige for å gi rask hjelp og et fullverdig behandlingstilbud over så lang tid som trengs. Alle som trenger det skal få tilgang til behandling."	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60494	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 694	Til linje: 697
Tittel: Linje 694	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Legg til en setning om pakkeforløp i slutten av punkt c) "(...) tilgang til behandling i henhold til pasientenes individuelle behov og ikke pakkeforløp og andre standardiserte opplegg". Stryk punkt d) som da dekkes av ny tekst i c). Punkt c) blir da slik: "Sørge for at alle helsetjenester for psykisk syke må bli tilført de ressursene som er nødvendige for å kunne tilby alle som trenger det raskt faglig hjelp, med fullverdig behandlingstilbud over så lang tid som trengs. Alle skal ha lik tilgang til behandling i henhold til pasientenes individuelle behov og ikke pakkeforløp og andre standardiserte opplegg" (Komiteens punkt d) lyder: "Ikke ha pakkeforløp i psykisk helsetjeneste og tverrfaglig spesialisert rusbehandling som medfører kategorisering og målstyring.")	
Begrunnelse: Punkt d) er vanskelig å forstå, særlig fordi det mangler ett eller flere komma.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60495	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 694	Til linje: 695
Tittel: Linje 694	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: stryk: siste setning som lyder "alle skal ha lik tilgang til behandling. "	
Begrunnelse: Det må gjøres prioriteringer utifra alvorlighetsgrad	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60496	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 698	Til linje: 700
Tittel: Linje 698	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: Endrer "e) Øke kapasitet til og antall av offentlige tilbud som gir medisinfrie behandlinger av psykisk uhelse. Flere pasienter har nytte av medisinene, men ingen skal føle seg tvunget til å fortsette med medisiner på grunn av manglende ressurser i helsetjenesten." Til: "e) Øke kapasiteten og antallet offentlige tilbud for behandling av psykisk uhelse, slik at alle pasienter kan få tilgang til tilpassede behandlingsformer som dekker deres behov. Ingen skal føle seg presset til en bestemt behandlingsmetode på grunn av begrensede ressurser i helsetjenesten, og det må være et bredt spekter av både medikamentelle og ikke-medikamentelle alternativer tilgjengelig.	
Begrunnelse: Begrunnelse: Det er faktisk mange som har nytte av medisinbehandling, og det er viktig med begge tilbud. Selvfølgelig skal det ikke være sånn at man får medisiner hvis det er manglende ressurser, men vi må også snu på det og si at det er faktisk veldig mange der ute som har behov for medisiner som ikke får det av samme grunner, og at psykiatrien bygges ned. Det samme gjør tilbudene i bydelen vår. Vi trenger begge deler.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60497	Forslagstiller: Rødt Bergen Sentrum, Raudt Hordaland
Fra linje: 698	Til linje: 700
Tittel: Linje 698	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre punktet til: Styrke det offentlige psykiske helsevernet slik at de har kapasitet til å tilby annen behandling ved siden av medisinsk behandling. Medisiner skal ikke tilbys som et alternativ alene på grunn av manglende ressurser i helsetjenesten.	
Begrunnelse: Innstillingen er litt merkelig og stigmatiserer bruk av medisiner. Problemet er at medisinene i dag erstatter annen viktig behandling som man må ha ved siden av.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60498	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 704	Til linje: 704
Tittel: Linje 704	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: erstatt: "redusere" med "avskaffe"	
Begrunnelse: Eneste stedet tvangsmidler trengs er i sikkerhetspsykiatrien.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60499	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 704	Til linje: 704
Tittel: Linje 704	Forslagstype: ["modify","delete"]
Forslag: Stryk ordene «med unntak av sikkerhetspsykiatrien». Slik at nytt kulepunkt blir: "g) Redusere bruken av tvangsmidler i psykisk helsevern. Dette krever bedre rammebetingelser, økt kompetanse og mer brukervedvirkning.	
Begrunnelse: Begrunnelse: Det må være et mål å minske bruken av tvang for alle. Bruken av tvang skyldes ofte dårlig bemanning og ressurser.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60500	Forslagstiller: Rødt Ullensvang, Raudt Hordaland
Fra linje: 704	Til linje: 705
Tittel: Linje 704	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: Legge til "andre akutte situasjoner." slik at kulepunkt blir: Redusere bruken av tvangsmidler i psykisk helsevern, med unntak av sikkerhetspsykiatrien og andre akutte situasjoner. Dette krever bedre rammebetingelser, økt kompetanse og mer brukervedvirkning.	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60501	Forslagstiller: Rødt Holmestrand, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 704	Til linje: 704
Tittel: Linje 704	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Punktet endres til: Rødt vil redusere bruken av tvangsmidler i psykisk helsevern.	
Begrunnelse: (Resten av eks punkt g utelates.)	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60502	Forslagstiller: Rødt Oslo Grorud, Rødt Oslo
Fra linje: 705	Til linje: 705
Tittel: Linje 705	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Tillegg etter eksisterende tekst: "Bruk av tvang må likevel bli lettere å gjennomføre når pårørende ber om hjelp, og dette er nødvendig for pasientens egen sikkerhet."	
Begrunnelse: Bruk av tvang må likevel bli lettere å gjennomføre når pårørende ber om hjelp, og dette er nødvendig for pasientens egen sikkerhet.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60503	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 707	Til linje: 708
Tittel: Linje 707	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Hele setningen strykes	
Begrunnelse: det er ikke et skille mellom privat og offentlig helsevesen som går mellom psykisk helsevern for ungdom og psykisk helsevern for voksne. Fint å ikke bruke ordet psykiatri i denne sammenhengen	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60566	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 707	Til linje: 707
Tittel: Linje 707	Forslagstype:
Forslag: Mindreårige med behov for psykisk helsehjelp eller behandling trenger en sømløs overgang fra ungdomspsykiatri til voksen psykiatrien og det øvrige helsevesenet, slik at de får en kontinuerlig og forutsigbar behandling.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60504	Forslagstiller: FYLKESSTYRE, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 718	Til linje: 718
Tittel: Linje 718	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: legge til: «, samt mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten.	
Begrunnelse: For å styrke samarbeidet. Fra FO	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60505	Forslagstiller: Rødt Molde, Raudt Møre og Romsdal
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Rødt vil: At etterlatte til selvmordsofre gis hjelp praktisk, mentalt og økonomisk fra det offentlige.	
Begrunnelse: Selvmord er økende i samfunnet. Rødt må stille seg i spissen i arbeid med å forebygge selvmord og gi oppfølging av de etterlatte.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60506	Forslagstiller: Rødt Trondheim Studentlag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: «Nytt kulepunkt: Gjøre det lettere for bruk av psilocybin, MDMA og LSD i forskning, medisinsk og psykologisk behandling»	
Begrunnelse: Studier tyder på at bruk av psykedeliske stoffer som psilocybin, MDMA og LSD, kan bidra innenfor behandling av PTSD, rusavhengighet, depresjon og i palliativ behandling. Det trengs derfor mer forskning på emnet og derfor må Rødt gå inn for at det skal bli lettere å gjennomføre slik forskning.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60507	Forslagstiller: Rødt Hustadvika, Raudt Møre og Romsdal
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Rødt ønsker økt fokus på brukeres og pårørendes perspektiv i utvikling og forbedringsarbeid i tjenester innen psykisk helse.	
Begrunnelse: Erfaringskompetanse skal være en naturlig del av det tverrfaglige tilbudet innen psykiske helsetjenester i kommune og spesialisthelsetjeneste. Personer som har vært i en bedringsprosess burde være med på å hjelpe andre som er i bedringsprosess.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60508	Forslagstiller: Rødt Hustadvika, Raudt Møre og Romsdal
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Det burde bli opprettet flere stillinger for erfaringskonsulenter.	
Begrunnelse: Erfaringskompetanse blir ikke prioritert. Det er solid forskning som viser at erfaringskompetanse i tjenestene er god hjelp.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60509	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Gjenninnføre langtidsplasser for kronisk psykisk syke slik at pasientene ikke blir kasteballer i systemet. Dette for å hindre uhensiktsmessig behandlingsløp og tidlig død.	
Begrunnelse: Noen mennesker er så syke at de ville fått bedre helse ved å bli ivaretatt på psykiatriske langtidsplasser.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60510	Forslagstiller: Rødt Trondheim Fagliglag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Linje 720: Øke antall institusjonsplasser for langvarig behandling.	
Begrunnelse: Det er her de store kuttene skjer og rammer de sykeste.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60511	Forslagstiller: Rødt Bærum, Rødt Akershus
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Støtte forskning på nevromangfold, jobbe for oppdatert og økt kunnskap om den sårbare gruppen.	
Begrunnelse: Det har skjedd mye på det feltet de siste årene, våre tjenester trenger et kompetanseløft for å tilby riktig utredning, tilrettelegging og god hjelp.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60512	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Legge til rette for å få utdannet flere psykologer	
Begrunnelse: Det er stor mangel på psykologer og for å få til det må det bli flere studieplasser for psykologer.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60513	Forslagstiller: Rødt Ullensvang, Rødt Hordaland
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Tilleggsforslag: Innføre lovgivning for å hindre at sosiale medier blir misbrukt til mobbing.	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60514	Forslagstiller: FYLKESSTYRE, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Det bør arbeides for å styrke distriktpsikiatriske sentre (DPS) og bedre samhandling mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten.	
Begrunnelse: Fordi det mangla.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60515	Forslagstiller: Rødt Sandefjord, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Overgangen fra DPS til kommunene skal gjennomføres på best mulig måte. I dag er ikke situasjonen tilfredsstillende.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60516	Forslagstiller: Rødt Molde, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At myndighetene setter i verk kraftfulle og livreddende tiltak gjennom forebygging og åpenhet for å få ned antallet selvmord.	
Begrunnelse: Selvmord er økende i samfunnet. Rødt må stille seg i spissen i arbeid med å forebygge selvmord og gi oppfølging av de etterlatte.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60567	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 720	Til linje: 720
Tittel: Linje 720	Forslagstype:
Forslag: Bekjempe ensomhet og isolasjon ved å satse på arbeidsrettede lavterskeltilbud til folk som sliter psykisk, uten henvisning og ventetid, som for eksempel Fontenehus.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60517	Forslagstiller: Rødt Sør-Odal, Rødt Hedmark
Fra linje: 722	Til linje: 725
Tittel: Linje 722	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre avsnitt til: Restriktiv rusmiddelpolitikk Spredning og bruk av rusmidler medfører store individuelle og samfunnsmessige skader, og problemer som angår fysisk og psykisk helse, sosiale forhold, passivisering og økonomi. En restriktiv politikk for å redusere tilgjengelighet vil føre til redusert bruk og dermed reduserte skader. Det må legges stor vekt på forebyggende tiltak og gode behandlingstilbud til de som trenger det.	
Begrunnelse: Programkomitéens forslag mangler et samfunnsmessig perspektiv; det fokuseres kun på forholdet til den enkelte rusmiddelbruker, som er en veldig viktig del av saken, men ikke hele saken. Det sies ikke noe om viktigheten av å beskytte barn og unge mot å utvikle rusmiddelproblemer gjennom restriksjoner og andre forebyggende tiltak.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60518	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 723	Til linje: 725
Tittel: Linje 723	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Erstatt setningen "Vår ruspolitikk setter solidaritet med rusmiddelbrukere og sårbare mennesker først." med en noe lengre tekst: "Rødts ruspolitikk bygger på solidaritet med alle de ungdommene som ønsker narkotikafrie ungdomsmiljøer, og solidaritet med sårbare ungdommer og deres pårørende. Derfor er vi mot avkriminalisering. Solidaritet med alle som jobber forebyggende innen rusfeltet. De må gis verktøy som gjør det mulig å fange opp og følge opp de sårbare ungdommene. Solidaritet med rusavhengige, ved å gå inn for en god rusomsorg og godt utbygde behandlingstilbud. solidaritet med beboere i bomiljøer der det selges narkotika; avkriminalisering er en gavepakke til kriminelle gjenger."	
Begrunnelse: Rødt skal ikke bare tenke på rusmisbrukerne i sin ruspolitikk. Det er mange flere og viktige aktører inne i bildet. Tekstforslaget taler slik sett for seg selv. Avkriminalisering gjør at politi og støtteapparat mister et viktig pressmiddel i forebyggingsarbeidet rettet mot sårbare ungdommer, det vil si ungdommer som står i fare for å utvikle rusmisbruk og utenforskap. Med avkriminalisering har politiet ingen reell mulighet til å gripe inn mot selv åpenlyst narkotikasalgsalg. Det er gjengene som tjener mest på avkriminalisering. Vi må vise solidaritet med beboere som i dag får bomiljøet sitt ødelagt av narkosalgsalg og vold. NB: Om dette forslaget ikke går gjennom og komiteens setning beholdes, foreslår vi at "rusmiddelbrukere" endres til "rusavhengige".	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60519	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 723	Til linje: 723
Tittel: Linje 723	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt avsnitt: Målsettingen for en radikal, solidarisk ruspolitikk er å redusere skadene av rusmidler for individ og samfunn. Forebygging av bruk av rusmidler er derfor det viktigste satsingsområdet for en slik politikk. Forebygging forutsetter en bred innsats i de fleste deler av samfunnet, som det offentlige, helsevesenet, frivilligheten, skole og fritid.	
Begrunnelse: Forebyggingsaspektet er ikke godt nok representert i originalforslaget.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60520	Forslagstiller: Rødt Oslo Grünerløkka, Rødt Oslo
Fra linje: 723	Til linje: 725
Tittel: Linje 723	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endres til: Brukere av ulovlige rusmidler skal møtes med den samme respekt som andre. Vår ruspolitikk skal sette skadereduksjon og solidaritet med brukere, pårørende og de skadelidende i produksjons- og transitland først. Vi ønsker en restriktiv, human og kunnskapsbasert ruspolitikk der man ser på rusproblemer som sosial- og helseproblemer, fremfor kriminalitetsproblemer.	
Begrunnelse: Den opprinnelige teksten omtaler solidaritet, men mangler det internasjonale perspektivet, som i dette spørsmålet er essensielt, i all den tid de største problemene knyttet til ulovlige rusmidler er lokalisert i produksjons- og transitområder, som nordlige Mexico, det gyldne triangel, Darién-hinderet (tettvokst jungel i grenseområdet mellom Panama og Colombia) samt deler av midtøsten og det indiske subkontinent og flere andre, der krigslignende tilstander og utstrakt bruk av vold, kidnapping og slaveri er sterkt knyttet til transport og produksjon.	
Videre har den opprinnelige teksten en uheldig bruk av begrepene avhengighet og problemer. Den nye teksten forbedrer dette og unngår bla å implisere at brukere av ulovlige rusmidler uten alvorlige problemer ikke skal møtes med respekt.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60521	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 725	Til linje: 725
Tittel: Linje 725	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Etter ordet "kriminalitetsproblem" (sist i inngressen) legges til følgende setning: "Politiet må derfor praktisere skjønnsmessige påtaleunntatelser på individuell basis."	
Begrunnelse: Følge av forslaget vårt om å være mot avkriminalisering.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60522	Forslagstiller: Rødt Sør-Odal, Rødt Hedmark
Fra linje: 728	Til linje: 730
Tittel: Linje 728	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre kulepunktet til: Rødt vil opprettholde forbud mot alle former for narkotiske stoffer – innførsel, salg, besittelse og bruk. Nei til både avkriminalisering og legalisering.	
Begrunnelse: Vi mener samfunnet må ta en klar avstand fra ikke bare innførsel og salg men også besittelse og bruk av alle former for narkotika. Det er en sammenheng mellom tilgjengelighet, bruk og skader og en restriktiv politikk vil være et viktig forebyggende tiltak mot bruk og skader.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60523	Forslagstiller: Dissens, Mindretall
Fra linje: 728	Til linje: 730
Tittel: Linje 728 dissens	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Erstatte punktet med: «Legalisere og regulere omsetningen av cannabis.»	
Begrunnelse: Cannabis er allerede lett tilgjengelig på gata og gjennom kjøp på digitale plattformer som Snapchat, noe avkriminalisering alene ikke løser. Ved å regulere omsetningen av cannabis vil man kunne strupe inntektene til kriminelle gjenger, øke inntektene til statskassa, redusere skadeomfanget og frigi politiresurser. Regulert salg gjennom Vinmonopolet vil i tillegg gjøre det mulig å håndheve en aldersgrense, slik at forbruk og skade blant ungdom reduseres. Flere land og territorier har allerede legalisert og regulert cannabis, og kan vise til gode erfaringer. Selv har Norge god erfaring med regulert salg av alkohol, gjennom Vinmonopolet, og mindre god erfaring med forbudstida.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60524	Forslagstiller: Rødt Midt-Telemark, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 728	Til linje: 730
Tittel: Linje 728	Forslagstype: modify
Forslag: Endre kulepunktet til: Legalisere og regulere omsetningen av cannabis innenfor et system likt vinmonopolet, samt avkriminalisere bruk og besittelse av øvrige rusmidler til eget bruk. Uregulert salg vil fremdeles være ulovlig. Personer skal fremdeles møtes med oppfølging for å forebygge mer alvorlig rusproblematikk, og det skal arbeides for å ta tak i underliggende årsaker.	
Begrunnelse: Rødt Midt-Telemark mener avkriminalisering ikke er nok for å kunne	
Komiteens innstilling: avvises - ny mindretallsdissens	

Forslagsnummer: 6A-60525	Forslagstiller: Rødt Drammen, Rødt Buskerud
Fra linje: 728	Til linje: 728
Tittel: Linje 728	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Line 728, kulepunkt a) Fyrste, andre og tredje setning utgår.	
Begrunnelse: Sendes inn som mindretallsforslag	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60526	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 728	Til linje: 728
Tittel: Linje 728	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre kulepunktet til: Legalisering og regulering av cannabis med aldersgrense på 25 år.	
Begrunnelse: Medlemsmøtevedtak	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60527	Forslagstiller: Rødt Gjøvik og Land, Rødt Oppland
Fra linje: 728	Til linje: 730
Tittel: Linje 728	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre punkt a) til Rødt vil: a) Opprettholde forbud mot bruk, besittelse og salg av illegale rusmidler til eget bruk. Personer som tas for bruk og besittelse av narkotika til eget bruk, skal imidlertid ikke straffes, men pålegges tiltak og gis oppfølging for å forebygge mer alvorlig rusproblematikk. Underliggende årsaker og forhold skal kartlegges og følges opp av kommunenes og politiets forebyggende team/ressurser.	
Begrunnelse: Det prinsipielle synet må formuleres først slik at partiets ståsted er klart. Deretter formuleres en human og sammensatt reaksjon for å forbygge rusmisbruk.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60528	Forslagstiller: Rødt Moss og omegn, Rødt Østfold
Fra linje: 728	Til linje: 728
Tittel: Linje 728	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endres til: En statlig regulering av omsetning av cannabis.	
Begrunnelse: Legalisering er et belastende ord i den politiske debatten.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60529	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 731	Til linje: 733
Tittel: Linje 731	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endrer "brukere av narkotiske stoffer" til "folk med rusproblemer" så avsnittet blir: At folk med rusproblemer" ikke kriminaliseres, men tilbys gode hjelpetiltak. Bygge opp tilstrekkelig kapasitet på behandlingsplasser og flere medisinfrie behandlingstilbud til rusavhengige og sikre finansiering slik at spesialhelsetjenesten og kommunene ivaretar sitt sørge-for-ansvar.	
Begrunnelse: "Narkotiske stoffer" er en håpløs samlebetegnelse på alle andre stoffer enn alkohol. Disse er så forskjellige at det blir tullede å nevne dem i samme åndedrag på denne måten. Dessuten er det ikke alle "brukere" som trenger helsehjelp. Videre vil også folk med alkoholproblemer da også fanges opp av denne formuleringa.	
Komiteens innstilling: ivare tatt	

Forslagsnummer: 6A-60530	Forslagstiller: Rødt Sør-Odal, Rødt Hedmark
Fra linje: 731	Til linje: 733
Tittel: Linje 731	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Kulepunktet endres til: Alle brudd på forbudet mot innførsel, salg, besittelse og bruk av narkotika skal møtes med reaksjoner. Rusavhengige skal ikke straffes, men møtes med hjelp og oppfølging. Det må bygges opp tilstrekkelig kapasitet med differensierte hjelpetiltak og behandlingsplasser for personer med rusmiddelavhengighet og sikre finansiering slik at spesialisthelsetjenesten og kommunene ivaretar sitt ansvar. Personer som eksperimenterer med eller er rekreasjonsbrukere av narkotika må møtes med reaksjoner som først og fremst tar sikte på hjelp som har som mål at forbruket stoppes.	
Begrunnelse: Samfunnet (politi/rettsvesen) skal i prinsippet reagere på alle former for lovbrudd. Det betyr ikke at en lovbrøyer nødvendigvis skal straffes, men møtes med en reaksjon som står i rimelig forhold til lovbruddet. Hvis det handler om en rusavhengig person er den viktigste reaksjonen å bli møtt med hjelp/behandling og at samfunnet har behandlingstilbud eller andre former for oppfølging. For ungdom kan det for eksempel være aktuelt med en påtaleunntatelse og et forpliktende hjelpetiltak for å komme bort fra rusmiddelbruken.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60568	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 731	Til linje: 733
Tittel: Linje 731	Forslagstype:
Forslag: Endre til: "At folk med rusproblemer ikke kriminaliseres, men tilbys gode hjelpetiltak. Bygge opp tilstrekkelig kapasitet på behandlingsplasser og et mangfold av behandlingsmetoder til rusavhengige og sikre finansiering slik at spesialisthelsetjenesten og kommunene ivaretar sitt sørge-for-ansvar.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60531	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 742	Til linje: 743
Tittel: Linje 742	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: Endre "sprøyterom eller brukerro" til "sprøyterom eller brukerro med helsepersonell" Slik at nytt kulepunkt g) blir: "Sørge for at alle store kommuner har sprøyterom eller brukerro med helsepersonell, og at sprøyterom eller brukerro tillates i alle kommuner."	
Begrunnelse: Det bør ansettes relevant helsepersonell ved brukerro	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60532	Forslagstiller: Rødt Oslo Grorud, Rødt Oslo
Fra linje: 744	Til linje: 744
Tittel: Linje 744	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Forslag 44 fra Rødt Grorud Endring: "At heroinassistert behandling (HAR) bør være et alternativ for tunge heroinbrukere" endres til: "At heroinassistert behandling (HAB) må gjøres lettere tilgjengelig som et alternativ for tunge heroinbrukere"	
Begrunnelse: HAB (ikke HAR) må gjøres mer tilgjengelig. Det kan være tungvint for brukere å møte opp på sykehus. Fastleger bør kunne få opplæring til å utføre behandlingen.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60533	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 746	Til linje: 746
Tittel: Linje 746	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk kulepunktet: Når man søker hjelp for ruslidelser må man ikke møtes med automatiske sanksjoner som tap av førerrett.	
Begrunnelse: "Som tap av førerrett" synes vilkårlig. Erfaring tilsier at slike sanksjoner ikke rammer automatisk, punktet er dermed ikke relevant.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60534	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 748	Til linje: 749
Tittel: Linje 748	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk: " i tilfeller der konsekvenser av vold eller overgrep gjør dette vanskelig og kombinere."	
Begrunnelse: Vold eller overgrep kan ikke tolereres uavhengig av konsekvenser	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60535	Forslagstiller: Rødt Trondheim Studentlag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: «Nytt kulepunkt: Styrke forebyggingsarbeidet knyttet til rusbruk i ungdoms- og videregående skole.»	
Begrunnelse: Å forebygge rusbruk blant unge er en stor og viktig oppgave. Her er det viktig å ikke bare benytte verktøyene avskrekking og straff, men se på helheten av ungdom som starter å ruse seg. Her må skolen være enda bedre på å forhindre frafall og utenforskap, samt ha en lav terskel for samtale om rusbruk med ungdom som starter med det, og heller forsøke å forstå hvorfor heller enn å være streng og si nei, dette får du ikke lov til.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60536	Forslagstiller: Rødt Trondheim Studentlag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: «Nytt kulepunkt: Gjøre informasjon om trygg rusbruk mer tilgjengelig på videregående skoler og utsalgssteder»	
Begrunnelse: Det bør være lettest mulig å få tak i god, kunnskapsbasert, informasjon om hvordan man bruker rusmidler på tryggest mulig måte. Dette vil forhåpentligvis føre til færre overdoser og færre uønskede hendelser på grunn av for stort inntak av rusmidler	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60537	Forslagstiller: Rødt Trondheim Ila - Vestbyen, Rødt Trøndelag
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: «Nytt kulepunkt: "Avkriminalisere bruk og besittelse av andre illegale rusmidler til eget bruk. At brukere av narkotiske stoffer ikke kriminaliseres, men tilbys gode hjelpetiltak. Bygge opp tilstrekkelig kapasitet på behandlingsplasser og flere medisinfrie behandlingstilbud til rusavhengige og sikre finansiering slik at spesialhelsetjenesten og kommunene ivaretar sitt sørge-for-ansvar.»	
Begrunnelse: Poenget med dette kulepunktet er at vi fortsatt støtter avkriminalisering av andre rusmidler dersom vi legaliserer cannabis	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60538	Forslagstiller: Rødt Bergen Sentrum, Rødt Hordaland
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: «Housing first» må være et førende prinsipp for alle mennesker i rusbehandling.	
Begrunnelse: Hjelpetiltak og tro på at en annen tilværelse uten rus er mulig, faller på steingrunn når en ikke har et hjem.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60539	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Politietaten og tollvesenet må styrkes for å bekjempe grensekryssende omsetning av illegale rusmidler"	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60540	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "at det skal opprettes et ruspolitisk råd i kommunene, som et av kommunelovens lovpålagte råd. Rådet skal være en arena for medvirkning, og gi råd og innspill til kommunenes arbeid med å utforme et tjenestetilbud for personer med rusutfordringer."	
Begrunnelse: Det er viktig at vi utformer en ruspolitikk og tjenester som er mest mulig treffsikre, og baserer seg på kunnskap og kompetanse, heller enn fordommer. Da er det avgjørende at bruker- og pårørendestemmer får en mer sentral plass i det politiske arbeidet. En slik medvirkningsarena bør være en formell del av det politiske systemet, heller enn et frivillig, uformelt organ for samarbeid.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60541	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Avkriminalisere bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk. Dette er ikke ensbetydende med legalisering. Salg vil fremdeles være ulovlig. Personer som tas for bruk og besittelse av narkotika, skal møtes med oppfølging for å forebygge mer alvorlig rusproblematikk, og at det skal arbeides for å ta tak i underliggende årsaker.	
Begrunnelse: Medlemsmøtevedtak	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60542	Forslagstiller: Rødt Indre Østfold, Rødt Østfold
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Særskilt oppfølging av barn, ungdom og unge voksne under 25 år som blir tatt i bruk av rusmidler.	
Begrunnelse: Medlemsmøtevedtak	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60543	Forslagstiller: Rødt Oslo Grünerløkka, Rødt Oslo
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Styrke opplæringa om rus og rusmidler i skolen, med skadereduksjon og kunnskap i fokus, fri for politiske skillelinjer mellom «narkotika» og lovlige rusmidler som tobakk og alkohol.	
Begrunnelse: Dagens opplæring i rus er ganske identisk med den barn og unge ble utsatt for i 70-årene, tross et radikalt endret kunnskapsgrunnlag, og preget av feilaktig skremselspropaganda framfor saklig informasjon. Dette kan bidra til å svekke elevenes tillit til informasjonen de mottar, da det i mange tilfeller er lett å finne ut at informasjonen er villedende. Dette fører igjen til at elevene oppsøker enda mindre troverdige kilder, som ofte leverer informasjon av direkte skadelig karakter, som for eksempel at Cannabis ikke har noen kjente skadevirkninger.	
Det er skolens oppgave å utstyre unge med nødvendig kunnskap til å ta mest mulig forsvarlige valg. Da må de kjenne til de svært alvorlige skadevirkningene av tobakk og alkohol på lik linje med om ulovlige rusmidler, samt ha kunnskap om tryggest mulig bruk av både lovlige og de mer utbredte ulovlige rusmidlene.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60544	Forslagstiller: Rødt Oslo Grünerløkka, Rødt Oslo
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Utrede og utprøve modeller for regulert omsetning og produksjon av enkelte i dag ulovlige rusmidler. Intensjonen med en modell må være skadereduksjon samt større offentlig kontroll og innsyn over bruk, omsetning og produksjon.	
Begrunnelse: Spørsmålet om regulering av omsetning og produksjon av bla cannabis er i ekstremt rask utvikling. Det vil være klokt av Rødt å holde døren åpen for å støtte prøveordninger her, forutsatt at ovennevnte ordninger er i tråd med Rødts øvrige politikk og har skadereduksjon og større offentlig kontroll og innsyn over bruk, omsetning og produksjon som formål. Det vil altså for eksempel ikke være aktuelt med en liberalistisk løsning som i Nederland, Spania og Tyskland, men modeller liknende enkelte Canadiske delstater samt Uruguay (les: statlig monopol på omsetning) kan være aktuelle.	
Å åpne for regulert produksjon er en betydelig solidaritetserklæring til de skadelidende i produksjons- og transittland der krigslignende tilstander og utstrakt bruk av vold, kidnapping og slaveri er sterkt knyttet til transport og produksjon.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60545	Forslagstiller: Rødt Åsnes, Rødt Hedmark
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Linje 750 I) Inkludere amfitaminbrukere i assistert legemiddelbehandling og senke kravene for å få ADHD medisin.	
Begrunnelse: Amfitaminbrukere må få den samme hjelpen som lar brukere. Bidrar til bedre helse og liv og mindre kriminalitet.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60546	Forslagstiller: Rødt Åsnes, Rødt Hedmark
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: x) Forskning på Ketamin og Psilocybin må være lovlig og skal kunne forsøkes som behandling for pasienter med tunge psykiske lidelser som depresjon, angst og PTSD hvor disse sykdommene er altomfattende for den enkelte og går sterkt utover deres livskvalitet.	
Begrunnelse: Forskning som har blitt gjort taler for at Ketamin og Psilocybin hjelper og øker livskvaliteten til personer som har alvorlig angst, depresjon og PTSD. Pr i dag er forskning på dette svært begrenset og det må lover på plass for videre forskning. At disse midlene kan ha stor hel-segevinst for den enkelte gjør at det er viktig at det gjøres lovlig og at det også må kunne forsøkes i behandling.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60569	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 750	Til linje: 750
Tittel: Linje 750	Forslagstype:
Forslag: Sørge for tilstrekkelig behandlingstilbud innen tverrfaglig rusbehandling (TSB), over så lang tid som trengs basert på faglige vurderinger. Mangfoldet ivaretas av ulike offentlige tilbud med ideelle som supplement.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60547	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Opprette en portal hvor kvinner og helsepersonell kan få oppdaterte og trygge råd om medikamenter og dosering fra leger og farmasøyter. Etter modell fra tryggmammamedisin.no	
Begrunnelse: .	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60548	Forslagstiller: Rødt Oslo Kvinnepolitisk, Rødt Oslo
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: At alle kvinner som ammer skal ha reell rett til 2 timer betalt ammeferie hver dag. Dette må inn i arbeidsmiljøloven.	
Begrunnelse: -	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60549	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: : j) At forskning med en biomedisinsk tilnærming til ME, Long covid og andre post-infeksiøse sykdommer styrkes.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60550	Forslagstiller: Rødt Tromsø, Rødt Troms
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: At yrkessykdomslisten oppdateres slik at vanlige yrkesrelaterte sykdommer i de store kvinnedominerte yrkene tas inn på listen	
Begrunnelse: Mange yrkesskader spesielt i omsorgsykker blir i dag ikke godkjent som yrkesskade	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60551	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "at ingen skal få dårligere behandling på bakgrunn av kjønnsidentitet."	
Begrunnelse: innspill fra skeivt utvalg	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60552	Forslagstiller: Rødt Moss og omegn, Rødt Østfold
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Sikre bedre tilgang til kvinnehelse i det offentlige helsevesenet, og utvikle spesialiserte helsetjenester som ivaretar kvinnekroppens unike behov.	
Begrunnelse: Kvinner møter ofte helsevesenet med lite forståelse for sine symptomer og ofte blir de bagatellisert. Dette gjøre at mange kvinner ikke får den behandlingen de skal raskt nok eller må gå uten diagnoser i flere år. Dette er med på å forverre kvinnens helse. Nå må kvinner bli møtet av helsevesenet som har god kunnskap og kunnskap på at en kvinnes kropp har andre reaksjoner enn en manns kropp. Samt at vi må vite at det finnes egen sykdommer, syndromer som kun kvinnes biologi får.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60553	Forslagstiller: Rødt Bærum, Rødt Akershus
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Kjønnsperspektivet skal også reflekteres i forskning og utredning knyttet til nevromangfold	
Begrunnelse: «Eit stort problem i diagnostiseringa av tilstandar som autisme, ADHD og liknande er at ei kjønna slagside står i vegen for ei rettidig diagnose. Det å få ei diagnose til riktig tid er viktig av særns mange grunnar, og ikkje berre i samband med utdanning og arbeid. Mange menneske innser no at dei har gått glipp av ein diagnose eller blitt feildiagnostisert (m.a.o. mange menneske får diagnosar for psykiske helseplager som kan skuldast manglande diagnostisering, men som ikkje går til kjernen av saka).» Fra prosjektet til doktorgradskandidat Rowan Violet Maddox ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning, UiB.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60554	Forslagstiller: Rødt Moss og omegn, Rødt Østfold
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: j) Transpersoner og ikke-binære skal ikke ekskluderes fra helsehjelp på bakgrunn av "feil" personnummer eller juridisk kjønn.	
Begrunnelse: Det er mange hindre for at transpersoner og ikke-binære skal motta helsehjelpen de egentlig skal ha, fordi tekniske system og tilbud er strukturert basert på personnummer og/eller juridisk kjønn. Dette gjør f.eks. at transmenn med livmor faller ut av livmorhalsprogrammet som screener for livmorhalskreft.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60570	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 778	Til linje: 778
Tittel: Linje 778	Forslagstype:
Forslag: Nytt kulepunkt: Sikre at kvinner og helsepersonell får oppdaterte og trygge råd om medikamenter og dosering fra leger og farmasøyter.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60555	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 781	Til linje: 783
Tittel: Linje 781	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig endringsforslag så nytt avsnitt blir: "Tungt pleiearbeid har blitt forskjøvet fra det offentlige til det individuelle, og konsekvensen er en større belastning på de pårørende. I framtiden vil antallet pårørende bli kraftig redusert, og utviklingen er derfor ikke bærekraftig. Vi må sikre gode, offentlige omsorgstjenester for alle slik at ansvaret ikke blir skjøvet over på individet. Vi skal løse framtidens utfordringer i fellesskap, ikke hver for oss. Omsorgstjenesten må dessuten samarbeide med pårørende som ønsker å ta på seg tungt omsorgsarbeid for å finne gode hjelpetiltak som bidrar til å redusere deres påkjenning og slitasje"	
Begrunnelse: Innledning om pårørende må også inkludere det faktum at vi kommer til å bli langt færre pårørende i framtiden, og at forskyvningen fra offentlige til individ derfor ikke er en bærekraftig utvikling. Denne utviklinga vil ha en dramatisk innvirkning på hvordan vi utvikler våre offentlige omsorgstjenester i framtiden, og krever en helt annen kurs enn hvor vi er på vei nå. Denne problemstillinga er det få andre partier som tar konsekvensen av, og vil gi Rødt langt større troverdighet i debattene om omsorgstjenester framover.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60556	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 795	Til linje: 795
Tittel: Linje 795	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endre punkt f) til: "Personer som trenger BPA skal få det uavhengig av hvilken kommune de bor i. Brukerstyrt personlig assistanse bør være statlig finansiert. Kommunal tildeling gir for store forskjeller. Rettighetene til de ansatte må ivaretas." (Komiteens forslag er bare første setning.)	
Begrunnelse: Evalueringer viser at kommunene har store forskjeller i tilbudet og at det i trange tider kuttes mye i timetall for BPA.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60557	Forslagstiller: Rødt Tjeldsund, Rødt Troms
Fra linje: 795	Til linje: 795
Tittel: Linje 795	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til: Staten må overta administrasjonen av BPA-ordningen lagt til et nasjonalt kontor.	
Begrunnelse: Som kommunal ordning er tildeling av BPA avhengig av kommuneøkonomien. Fattige kommuner innvilger ikke BPA.	
BPA bør flyttes fra helse til likestilling, for det dreier seg om mulighet til å leve et likeverdig liv.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60558	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 795	Til linje: 795
Tittel: Linje 795	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endringsforslag: tilføyer "likeverdig tilbud" Så kulepunktet blir: Personer som trenger BPA skal få ett likeverdig tilbud uavhengig av hvilken kommune de bor i.	
Begrunnelse: Sikre at personen får samme tilbud.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60559	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 796	Til linje: 796
Tittel: Linje 796	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Det skal være frivillig å ta på seg pleiearbeid som pårørende. Som hovedregel skal det offentlige yte tilstrekkelige omsorgs- og pleietjenester slik at forsvarlighet og verdighet er ivaretatt.	
Begrunnelse: Understreke at pårørende ikke skal presses til å ta på seg et ansvar som må være en offentlig oppgave.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60560	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 796	Til linje: 796
Tittel: Linje 796	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "utvikle mer fleksible regler for tildeling av omsorgsstønad slik at vi sikrer flere pårørende en anstendig inntekt de kan leve av."	
Begrunnelse: Reglene for omsorgsstønad er ofte svært rigide, og hindrer at flere mennesker får tildelt den støtten de har behov for. I tillegg er den ikke tilstrekkelig til å forsørge en familie.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60561	Forslagstiller: Rødt Levanger, Rødt Trøndelag
Fra linje: 796	Til linje: 796
Tittel: Linje 796	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Redusere bruken av private aktører på BPA-området, gjennom styrking av kommunal autonomi på tjenesteområdet BPA – både kvalitet og omfang. Likhetsprinsipp, uansett hvor i landet du bor.	
Begrunnelse: Presisere at det er viktig å ha en kompetent kommune som kan BPA-regelverket skikkelig med tanke på å oppfylle FN-resolusjonen. Én person i kommunen har ansvaret. Habilitering, helse og omsorg. Hhv voksenhabilitering og barnehabilitering.	
Gjøre seg kjent med rettighetsfesting som jo da per definisjon er en lovpålagt oppgave for mennesker med funksjonsnedsettelse, som følge av skade og/eller skader og sykdom.	
I tråd med Rødt sine verdier – profittfri velferd. Være konsekvente i tenkningen.	
La det gå litt sport i å bli bedre på å løse oppgavene, og organisere kommunens BPA-ordning slik at den blir kvalitativt god og lønnsommere enn å kjøpe den av eksterne aktører. Sikrer forsvarlighet både hos brukere og personale.	
Jfr demografiske endringer og utfordringer: Unngå at mennesker som kunne hatt BPA, opptar pleieplasser på f.eks sykehjem. Unngå å belaste feks forebyggende barnevern fra barnevernets allerede knappe midler, og hjemmetjenester, og hjemmesykepleie der BPA kan brukes. Familierettet BPA vil i seg selv kunne være forebyggende barnevern og avlaste belastede tjenester.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60562	Forslagstiller: Rødt Stange, Rødt Hedmark
Fra linje: 796	Til linje: 796
Tittel: Linje 796	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Praksis for tildeling av omsorgsbolig og sykehjemsplass må være lik uansett hvilken kommune man bor i og uavhengig av kommunens økonomi.	
Begrunnelse: I dag er praksis stor mellom kommunene hvor stort pleiebehov man skal ha før man får tildelt en bolig/plass. Vi ser eksempler på at folk må flytte fra sin egen, fattige, kommune for å få den hjelpen de trenger. Henger sammen med 889	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60563	Forslagstiller: Rødt Moss og omegn, Rødt Østfold
Fra linje: 796	Til linje: 796
Tittel: Linje 796	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Støtte en offentlig utredning om en lov for en trygg assistert verdig død.	
Begrunnelse: Debatten om Aktiv dødshjelp er på trappene i Norge. Helse politisk utvalg har ønsket at denne saken løftes opp på dette Landsmøtet, utvalget mener det er på høy tid at partiet Rødt tar stilling til dette spørsmålet. Men fordi dette er et spørsmål med etiske dilemmaer, og potensielle utfordringer må saken nøye utredes før eventuell lovendring.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60600	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 808	Til linje: 815
Tittel: Linje 808	Forslagstype:
Forslag: Nytt avsnitt i innledningen: "Barnevern og CRPD (FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne) er to områder som kan berøre hverandre på flere måter, særlig når det gjelder barn med nedsatt funksjonsevne og deres rettigheter. CRPD legger vekt på at personer med nedsatt funksjonsevne skal ha like rettigheter og muligheter som andre, inkludert retten til familie, privatliv og beskyttelse mot diskriminering. Spesielt relevant er artikkel 7 i CRPD, som omhandler barns rettigheter. Barn med nedsatt funksjonsevne skal ha fulle menneskerettigheter på lik linje med andre barn."	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60601	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 809	Til linje: 809
Tittel: Linje 809	Forslagstype:
Forslag: Legge til "og kulturelle" etter Sosiale...	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60602	Forslagstiller: Rødt Sortland, Rødt Nordland
Fra linje: 813	Til linje: 813
Tittel: Linje 813	Forslagstype:
Forslag: "Barnevernet må ha et åpent og nært samarbeid med barnehage og skole. "	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60603	Forslagstiller: Rødt Etne, Rødt Hordaland
Fra linje: 835	Til linje: 835
Tittel: Linje 835	Forslagstype:
Forslag: Legg til: Barn hvor barnevernet overtar omsorg skal ha hjelp fra BUP når de trenger det.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60604	Forslagstiller: Rødt Sortland, Rødt Nordland
Fra linje: 837	Til linje: 837
Tittel: Linje 837	Forslagstype:
Forslag: "at veiledningsarbeidet og oppfølging av fosterhjemfamilier må bedres i både kommunale og statlige fosterhjem" med følgende tillegg "...av kompetente fagpersoner"	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60605	Forslagstiller: Rødt Arendal, Rødt Agder
Fra linje: 838	Til linje: 838
Tittel: Linje 838	Forslagstype:
Forslag: Endre til: For å sikre at hjelpetiltakene tilpasses riktig skal barnevernet sikre at personer med kompetanse på klassebakgrunn, flerkultur og nevromangfold deltar i saksbehandlingen.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60606	Forslagstiller: Rødt Ullensvang, Rødt Hordaland
Fra linje: 843	Til linje: 843
Tittel: Linje 843	Forslagstype:
Forslag: Endringsforslag: Endre slik at kulepunkt blir: I tilfeller det er behov for tolk, sikre at det er en kvalifisert tolk uten tilknytning til involverte i saken.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60607	Forslagstiller: Rødt Etne, Raudt Hordaland
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Uføre som er fosterhjem skal ikke ha trekk i trygd	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60608	Forslagstiller: Rødt Ringsaker, Rødt Hedmark
Fra linje: 857	Til linje: 858
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Barnevernet skal bare være et hjelpeorgan. Avgjørelser om akutt-vedtak og store inngripende tiltak i familien må ligge et annet sted i 2. linje tjenesten.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60609	Forslagstiller: Rødt Hustadvika, Raudt Møre og Romsdal
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Pålegge alle kommuner til å følge Nasjonalt forløp for barnevern, laget av Bufdir. Dette må få tilsyn av staten.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60610	Forslagstiller: Rødt Tjeldsund, Rødt Troms
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Sikre samiskspråklige barn behandlingstilbud/botilbud på eget språk.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60611	Forslagstiller: Raudt Høyanger, Raudt Sogn og Fjordane
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Ha tilsetning av erfaringskonsulenter for å minske avstanden mellom barnevernet og tjenestemottakerne, i større grad muliggjøre at brukerne opplever seg sett, hørt og forstått og dermed styrke tilliten til barnevernet	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60612	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Nytt kulepunkt: "Bedre opplæring av barnevernsansatte om funksjonsnedsettelse og CRPD. "	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60613	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Nytt kulepunkt: "Økt støtte til familier for å unngå unødvendige omsorgsovertakelser."	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60614	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Nytt kulepunkt: "Styrking av barns rett til å bli hørt, uansett funksjonsnivå. "	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60615	Forslagstiller: Rødt Sørfold, Rødt Nordland
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Vil forby rituell omskjæring av gutter under 18 år	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60616	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: nytt kulepunkt s): Barneverns institusjoner skal drives i offentlig regi.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60617	Forslagstiller: Rødt Oslo Arbeiderlag, Rødt Oslo
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Barn må sikres retten til et reelt digitalt personvern, både familiært og kommersielt.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60618	Forslagstiller: Rødt Hemnes, Rødt Nordland
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Rødt vil arbeide for en aldersgrense for omskjæring av gutter.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60619	Forslagstiller: Rødt Kragerø, Rødt Vestfold og Telemark
Fra linje: 857	Til linje: 857
Tittel: Linje 857	Forslagstype:
Forslag: Lage en skille mellom barnevernet og tvangsinngrep ved f.eks. opprette en egen avdeling for barnevern i politiet	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60650	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 859	Til linje: 861
Tittel: Linje 859	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig endringsforslag Så nytt avsnitt ser slik ut: "Eldre er en mangfoldig gruppe. I dag er mange eldre mennesker en ubenyttet ressurs i samfunnet, og kan fortsatt bidra i arbeidslivet. Rødt vil derfor kjempe mot aldersdiskriminering og sikre likebehandling av eldre ved ansettelser. Rundt 140 000 eldre lever på minstepensjon under fattigdomsgrensen - de fleste av disse er kvinner. Et av de viktigste tiltakene for å utjevne forskjeller blant eldre, er å bygge gode helse- og omsorgstjenester som sikrer alle den hjelpen de trenger, uavhengig av privatøkonomi. Omsorgstjenester er et offentlig ansvar, og skal ikke skyves over på enkeltindividet, pårørende og frivillige."	
Begrunnelse: Første avsnitt er oppramsende, og lite helhetlig. Det passer derfor ikke særlig godt som en introduksjon til temaet, men enkeltsetningene passer bedre som kulepunkt. Både setning om kontanter og digitale hjelpemiddel finnes allerede som kulepunkt. Foreslår derfor at det strykes og erstattes av en del om eldre og arbeidslivet i innledningen. Politiske partier får ofte kritikk av Eldres organisasjoner fordi deres eldrepolitikk i for stor grad handler om sykehjem og hjemmetjeneste, mens eldre i virkeligheten er en langt mer mangfoldig gruppe. Foreslår derfor at vi starter innledningen ved å snakke om eldre og arbeidsliv. Vi bør også, tidlig i innledningen, inkludere noen setninger hvor det kommer tydelig fram hvordan fordelingspolitikk er sentralt også innen eldrepolitikken - hva som er problemet og vår løsning, samt kritisere dagens utvikling der stadig mer ansvar skyves over fra det offentlige og over på individet, noe vi inkluderer i vårt alternative forslag.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60651	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 859	Til linje: 861
Tittel: Linje 859	Forslagstype: Endringsforslag
<p>Forslag: Eldreomsorgen i Norge nærmer seg et vippepunkt. I økende grad kan man risikere å få en todeling, der alle som har råd kjøper seg ekstra tjenester, eller betaler ekstra for å havne på et sykehjem med bedre bemanning og bedre fasiliteter. På samme måte som i helsevesenet, har vi fått en eldreomsorg der press, stress og konstant dårlig samvittighet i lengden gjør de ansatte syke. Små stillinger, at man baserer seg på at de ansatte vil og må ta ekstravakter, omfattende vikarbruk og lav lønn bidrar heller ikke positivt. Man ser dermed at mange stemmer med føttene og søker seg andre jobber, eventuelt i vikarbyråer som kommunene må leie inn vikarer fra for en vesentlig høyere sum.</p>	
<p>Begrunnelse: OBS! Forslaget inngår i et helhetlig endringsforslag av hele kapittelet og må ses i sammenheng med øvrige endringsforslag til Eldrepolitikk fra Rødt Gamle Oslo</p> <p>Begrunnelse for helhetlig endringsforslag til kapittelet om eldrepolitikk</p> <p>Eldreomsorgen i Norge befinner seg i en krise, dokumentert gjentatte ganger i undersøkelser blant de ansatte, Brennpunkt-dokumentaren for et par år siden og innlegg fra både ansatte og pårørende. De viser blant annet at underernæring og overmedisinering skyldes altfor lav bemanning. Samtidig må mange kommuner ut med store summer for å leie inn folk fra bemanningsbyråer fordi folk slett ikke har lyst til å jobbe for så lav lønn, så mye stress og konstant dårlig samvittighet, og det er jo høyst forståelig.</p> <p>Denne krisen syns knapt i forslaget fra komiteen. Jeg synes at eldrepolitikk bør bli et viktigere område for Rødt, og at det er viktig at vi alt i innledningen til kapittelet slår fast at vi befinner oss i en uholdbar situasjon.</p> <p>I det eksisterende forslaget handler de første kulepunktene om ting som digital kompetanse, inkludering i arbeidslivet, og å beholde kontanter - det blir å starte i helt feil ende mht hva vi mener er viktigst politisk. I dette forslaget har jeg beholdt de punktene jeg syns har noe for seg, men flyttet dem til slutten av kapittelet. I det opprinnelige arbeidsprogramforslaget er det også en del punkter som kunne stått i et hvilket som helst partiprogram, som at vi ønsker å legge til rette for eldres frivillighet og at sjukehem bør ha gode ut uteområder. Disse punktene har jeg stort sett foreslått å slette.</p> <p>Alle referanser til at eldre skal kunne bo lengst mulig hjemme, er fjernet. Det er ingen som er mot at folk som ønsker det, skal få lov å bo hjemme. Tvert imot ser vi et massivt press for at folk skal bli boende hjemme mye lengre enn de ønsker. Vårt alternativ bør være både storstilt bygging av senior- og omsorgsboliger, og å bygge flere, ikke færre, sjukehem. I tillegg foreslås det at alle som ikke kan komme seg ut av boligen sin, skal få en rett til å flytte til omsorgsbolig eller en bolig med livsløpsstandard.</p>	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60652	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 862	Til linje: 862
Tittel: Linje 862	Forslagstype: Tilleggsforslag
<p>Forslag: Legg til ny tekst i ingressen: "Rødts viktigste saker i eldrepolitikken er 1) sykehjemsplasser og utbygging av sykehjem, 2) demensomsorg og 3) styrking av bemanning i sykehjem og hjemmetjenester."</p>	
<p>Begrunnelse: Viktig å nevne hovedsakene i front av kapittelet.</p> <p>Til 2) Det er behov for en rask utbygging av demensomsorgen. Her trengs det både kommunal og statlig planlegging og statlig finansiering.</p> <p>Til 3) Rødt godtar ikke påstandene om at det er umulig å øke bemanningen i hjemmetjeneste og sykehjem i takt med økningen i antall eldre. Lønninger og arbeidsforhold må oppgraderes kraftig sånn at disse viktige jobbene blir mer attraktive.</p>	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60653	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 863	Til linje: 865
Tittel: Linje 859	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Rødt ønsker at det skal brukes helt andre summer enn i dag for å komme ut av den onde sirkelen som norsk eldreomsorg har havnet i. Vi ønsker å ta i bruk ny velferdsteknologi, men mener at det likevel vil trenge flere, ikke færre, ansatte per sykehjemsbeboer og bruker av hjemmetjenester. Vi ønsker både en storstilt utbygging av omsorgs- og seniorboliger, og flere sykehjemsplasser.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60654	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 863	Til linje: 863
Tittel: Linje 863	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Erstatt setningen «Eldre som er for syke til å bo hjemme skal få plass på sykehjem.» med: «Eldre skal kunne bo i egne hjem så lenge de selv ønsker, men få tilbud om omsorgsbolig med heldøgnsbemanning, eller sykehjemsplass når de føler behov for mer omsorg og hjelp.»	
Begrunnelse: Det avgjørende spørsmålet er hvem bestemmer hvem som er for syk til å bo hjemme? Svært ofte er det kommunen og kommuneøkonomien. Folk må selv få bestemme.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60655	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 867	Til linje: 873
Tittel: Linje 859	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Det vil være helt nødvendig med en kraftig styrking av kommuneøkonomien om man skal få til et slikt løft. De økte overføringene bør blant annet brukes til å igangsette forsøk med økt lønn og økt bemanning for å gjøre sykehjem og hjemmetjeneste til mer attraktive arbeidsplasser, som ikke sliter ut de ansatte og gjør dem syke. I et rikt land som Norge bør vi ha råd til et helsevesen og en eldreomsorg som ikke opererer på grensen til det medisinsk forsvarlige. Tvert imot bør vi kunne koste på oss en eldreomsorg der den enkelte kan føle seg trygg, kan spise godt, kommer seg utendørs og har muligheten til å være sosial og få gode opplevelser.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60656	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 867	Til linje: 870
Tittel: Linje 867	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig forslag Så nytt avsnitt blir: "Ensomhet blir regnet som den nye folkesykdommen, og stadig flere eldre sitter engstelige og redde i egne hjem. Rødt ønsker derfor at det skapes flere møteplasser for eldre, og boliger der eldre kan bo trygt med andre i alle aldre. Samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og det offentlige må bli bedre slik at eldre sine ressurser kan utnyttes bedre også for å unngå ensomhet."	
Begrunnelse: Det er viktig med en problembeskrivelse før vi kommer med Rødt sin løsning. Ensomhet er et av de mest alvorlige problemene som eldre sliter med i vårt samfunn, noe vi mener må komme tydeligere fram i vår innledning.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60657	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 872	Til linje: 873
Tittel: Linje 872	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Helhetlig endringsforslag Så nytt avsnitt blir: "Andelen eldre vil øke i årene framover, og stadig flere eldre vil ende med en demensdiagnose. For å kunne ta vare på eldre med hjelpebehov, og yte god omsorg, er vi avhengig av økt bemanning i både hjemmetjenesten og på sykehjem. Vi må derfor jobbe målrettet mot å rekruttere flere ansatte innen helse og omsorg for å sikre at alle eldre får tilgang på hjelpen de trenger, uavhengig av lommebok og privat nettverk."	
Begrunnelse: Siste avsnitt i programkomitéens forslag til innledning, mangler en kontekst, og blir en opprømsing av hva vi må gjøre - noe som i større grad bør plasseres i kulepunktene. Vi bør nevne demens i innledningen, som jo er en alvorlig utfordring for framtidens eldreomsorg, og som krever at vi øker bemanninga i årene framover.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60658	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 878	Til linje: 879
Tittel: Linje 878	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk siste setning i punkt a). (Setninga lyder: "Hvis eldre skal kunne arbeide lenger, må de få muligheten til å jobbe.")	
Begrunnelse: Setninga er innholdsløs og ser veldig rar ut.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60659	Forslagstiller: Rødt Arendal, Rødt Agder
Fra linje: 880	Til linje: 881
Tittel: Linje 880	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryke deler av kulepunkt: og sørge for at eldre behersker de teknologiske kravene som stilles til dem. så setningen blir: Styrke tilbudet om digital opplæring og hjelp for å forhindre digitalt utenforskap.	
Begrunnelse: En kan ikke «sørge for» at alle eldre enten har den nødvendige digitale kompetansen for å fullt ut ta del i den digitale virkeligheten, eller at alle eldre har forutsetningen for å tilegne seg dette.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60660	Forslagstiller: Rødt Arendal, Rødt Agder
Fra linje: 880	Til linje: 881
Tittel: Linje 880	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Endres til: For å forhindre digitalt utenforskap må alle tjenester gis universell utforming og opplæring i digitale ferdigheter må være tilgjengelig for eldre som ønsker det.	
Begrunnelse: Universell utforming er en forutsetning for aktiv samfunnsdeltakelse for alle grupper og må være utgangspunktet for alle tjenester. Rødt må si nei til digitalisering når den virker ekskluderende.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60661	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 882	Til linje: 882
Tittel: Linje 882	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: endrings forslag punkt c) legge til setningen: "uten at det går på bekostning av ordinære arbeidsplasser" Så punktet blir: Legge til rette for eldres frivilliges innsats, uten at det går på bekostning av ordinære arbeidsplasser.	
Begrunnelse: Dette må ikke bli en måte for kommunene å kunne skjære ned på den grunnbemanningen i helse og skole tjenester.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60662	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: ["modify","add"]
Forslag: Ny tittel på avsnitt: "En mye bedre eldreomsorg" Nytt kulepunkt: "a) a) Øke dekningsgraden av sykehjemsplasser og samtidig gjennomføre en storstilt bygging av omsorgs- og seniorboliger med livsløpsstandard. Eldre i fleretasjes bygg uten heis skal få tilbud om en tilrettelagt bolig så fort helsesituasjonen tilsier det.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60663	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: ["modify","add"]
Forslag: Nytt kulepunkt b) Sørge for at omsorgsboligene og en betydelig andel av seniorboligene enten er rimelige utleieboliger eller borettslag med priskontroll (slik man har hatt i mange omsorgsbolig-borettslag fra før).	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60664	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: ["modify","add"]
Forslag: Nytt kulepunkt: d) Sikre eldre sunn og næringsrik mat ved at sykehjemmene har eget kjøkken, og nok ansatte som kan hjelpe beboerne med spisingen. Gjentatte avsløringer har vist at for lav bemanning fører til både underernæring og overmedisinering på sykehjem. Medisiner skal aldri brukes som en erstatning for manglende bemanning.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60665	Forslagstiller: Rødt Oslo Vest, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Kommunene er pålagt å organisere tilsynsutvalg i sykehjem og kommunale eldreråd. Disse virksomhetene må styrkes for å ivareta rettighetene til sykehjemsbeboere og eldre.	
Begrunnelse: Byrådet i Oslo signaliserer at de vil legge ned disse utvalgene. Vi mener tilsyn ved sykehjem er en forsikring mot omsorgssvikt /dårlig drift. Eldrerådene er en av få muligheter hvor de eldre kan melde saker/behov direkte til kommunestyret.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60666	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Prioritere universell utforming av digital teknologi	
Begrunnelse: De som utvikler digitale teknologiske verktøyer må pålegges å sørge for universell utforming slik at både eldre, svaksynte og andre med funksjonshemninger kan dette i bruk.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60667	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til kapittelet "En mye bedre eldreomsorg": Redusere egenandelene i eldreomsorgen med et langsiktig mål om at alle tjenester skal være gratis.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60668	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til "En mye bedre eldreomsorg": "Alle med et omsorgsbehov skal ha rett på hjemmetjenester/sykehjemsplass enten i egen bostedskommune eller i barnas kommune, eventuelt en annen kommune der man har andre nærstående/pårørende."	
Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60669	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til kapittelet "En mye bedre eldreomsorg": Øke grunnbemanningen kraftig på sykehjemmene, og også sørge for flere ansatte per bruker i hjemmetjenestene. Gjennom forsøk med kompetanseheving, økt lønn, hele og faste stillinger og en mer overkommelig arbeidsmengde, vil vi bryte den onde sirkelen med høy andel ufaglærte, høy utskiftning av ansatte og språkutfordringer.	
Begrunnelse: Begrunnelse for helhetlig endringsforslag til kapittelet om eldrepolitikk	
Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60670	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til "En mye bedre eldreomsorg": "En rettesnor for hjemmetjenestene skal være å møte den enkelte bruker med spørsmålet: Hva er viktig for deg? Tilbudet skal være tilpasset den enkeltes behov, istedenfor at bruker skal måtte tilpasse døgnrytme og andre viktige sider av tilværelsen til vaktplaner og tjenesteorganisering."	
Begrunnelse: Begrunnelse for helhetlig endringsforslag til kapittelet om eldrepolitikk	
Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60671	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til "En mye bedre eldreomsorg": Reversere deler av samhandlingsreformen. Rødt ønsker å utrede en tydeligere definisjon av hva det vil si å være «ferdigbehandlet», slik at det ikke lenger skal være mulig for sykehusene å spekulere i å skyve kostnader over på kommunene ved å skrive ut pasienter for tidlig, ikke minst eldre pasienter. Om kommunene tidligere spekulerte i å la ferdigbehandlede pasienter blir liggende på sykehus, har man nå endt opp i motsatt grøft.	
Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60672	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til "En mye bedre eldreomsorg": Gi gratis trygghetsalarm til eldre som trenger det.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60673	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til "En mye bedre eldreomsorg": Utvide tilbudet av dagsentre og offentlige senior-sentre, slik at alle har aktiviteter og et sosialt fellesskap i nærheten av bostedet. Tilbudet må bli et attraktivt møtested også for «de yngre» eldre, og et sted hvor man kan omgås på tvers av generasjoner.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60674	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til "En mye bedre eldreomsorg": Øke midlene til den kulturelle spaserstokken, og inkludere eldre som bor hjemme i tilbudet.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60709	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 884	Til linje: 884
Tittel: Linje 884	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Redusere egenandelene i eldreomsorgen.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60675	Forslagstiller: Rødt Etne, Rødt Hordaland
Fra linje: 894	Til linje: 894
Tittel: Linje 894	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Stryke leddsetningen "eller gjennom levering"	
Begrunnelse: Det er utrolig viktig at mat lages på sykehjemmene. Det gjør at man kan ha flere måltider en normalen på 3 og at de som er alvorlig syke kan få tilgang på fersk og sunn mat.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60676	Forslagstiller: Rødt Ørland, Rødt Trøndelag
Fra linje: 894	Til linje: 894
Tittel: Linje 894	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: endring punkt d) endre levering til hjemlevering. Så kulepunktet blir: Sikre eldre sunn og næringsrik mat eten gjennom kjøkken på sykehjem med egne ansatte, eller gjennom hjemlevering.	
Begrunnelse: mer spesifikk formulering	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60677	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 895	Til linje: 896
Tittel: Linje 895	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Erstatt punkt e) med dette: "Utbygging av omsorgs- og seniorboliger med livsløpsstandard. Bygging av omsorgsboliger må ikke fortrengte utbygging av sykehjem." (Komiteens forslag lyder: "Gjennomføre en storstilt utbygging av omsorgs- og seniorboliger med livsløpsstandard.")	
Begrunnelse: Det er et faktum at dette skjer i mange kommuner fordi omsorgsbolig er en billigere løsning. I mange tilfeller fører det også til en form for sentralisering. Den gamle må flytte fra eget hjem til en omsorgsbolig som ofte er plassert i kommunesenteret. Det innebærer en besparing for kommunal hjemmetjeneste.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60678	Forslagstiller: Raudt Høyanger, Raudt Sogn og Fjordane
Fra linje: 896	Til linje: 896
Tittel: Linje 896	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til: Bygging av slike boliger må skje desentralisert slik at beboere kan bo på hjemstedet lengst mulig.	
Begrunnelse: Forslaget grunngir seg sjølv.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60679	Forslagstiller: Raudt Høyanger, Raudt Sogn og Fjordane
Fra linje: 898	Til linje: 898
Tittel: Linje 898	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til: Det må også satses på rehabilitering og gjennomføring av tiltak slik at den eldre kan fortsette å bo hjemme i egen bolig	
Begrunnelse: Forslaget grunngir seg sjølv	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60680	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 899	Til linje: 899
Tittel: Linje 899	Forslagstype: Strykningsforslag
Forslag: Stryk punkt g), som gjelder seniorsentre / dagtilbud..	
Begrunnelse: Dekkes godt opp av punkt h).	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60681	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 903	Til linje: 903
Tittel: Linje 903	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Øke ergoterapi- og aktivitetstilbudet i helsehus og sykehjem	
Begrunnelse: Lav bemanning medfører ofte opphold preget av passivitet.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60682	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 903	Til linje: 903
Tittel: Linje 903	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Opprette egne helsestasjoner for eldre	
Begrunnelse: Dagens helsestasjoner er ofte tilpasset foreldre og barn.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60683	Forslagstiller: Rødt Stavanger, Rødt Rogaland
Fra linje: 903	Til linje: 903
Tittel: Linje 903	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: "Arbeide for at det skal bygges flere små sykehjem heller enn store institusjoner. Et sykehjem skal være et hjem. Små sykehjem øker ofte trivselen for både ansatte og beboere"	
Begrunnelse: Institusjonaliseringen av omsorgstjenestene har kommet lengst i eldreomsorgen, og mye tyder på at både ansatte og beboere trives bedre på mindre sykehjem. Den viktigste årsaken til å bygge større enheter, er potensialet til å spare penger gjennom å benytte færre ansatte der sykepleiere gjerne har ansvar for flere etasjer i helger og på netter. Rødt bør derfor arbeide for å snu utviklinga slik at vi i større grad bygger sykehjem tilpasset ansatte og beboere framfor kommuneøkonomien.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60684	Forslagstiller: Rødt Sarpsborg og Rakkestad, Rødt Østfold
Fra linje: 903	Til linje: 903
Tittel: Linje 903	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: «Innføre krav til minimum 20% dekningsgrad av sykehjems plasser målt mot antall personer over 80 år i kommunen.»	
Begrunnelse: Vi er nødt til å stoppe raseringen av eldreomsorgen som foregår rundt om i kommunene nå i stadig økende styrke.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60685	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 904	Til linje: 904
Tittel: Linje 904	Forslagstype: ["add","modify"]
Forslag: Nytt avsnitt: Demens Nytt kulepunkt a): "Øke investeringene i forskning på demenslidelser.	
Begrunnelse: Begrunnelse for helhetlig endringsforslag til kapittelet om eldrepolitikk	
Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60686	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 908	Til linje: 908
Tittel: Linje 908	Forslagstype: Endringsforslag
Forslag: Erstatt formuleringen «heldøgns bemanning» i kulepunkt a) med «heldøgns omsorg og pleie»	
Begrunnelse: Omsorgsboliger er i mange tilfeller ubemannet. Beboerne får tildelt timer/antall besøk fra hjemmetjenesten. Det samme som de hadde da de bodde i sitt gamle hjem. Det snakkes også om omsorgsboliger med heldøgns bemanning. I mange tilfeller dreier det om en husvert med ansvar for alle leiligheter i et stort bygg og uten helsefaglig kompetanse.	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60687	Forslagstiller: Rødt Etne, Raudt Hordaland
Fra linje: 917	Til linje: 917
Tittel: Linje 917	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legge til: Amatører skal også kunne få midler gjennom den kulturelle spaserstokken	
Begrunnelse: I dag er det slik at profesjonelle er de som skal få midler av den kulturelle spaserstokken med begrunnelse at feks eldre skal få opplevelser de ellers ikke kan få. Dette er flott. Men mange pensjonistforbund, andre organisasjoner har ikke resten å legge til. Og velger da å bruke lokale dyktige amatører. Fordi de tar kanskje en 6000 for en opptreden, spillekveld, mens profesjonelle tar 30 - 40000. Når da grensen for den kulturelle spaserstokken er 10000 til utøvende kunstnere. Sier det seg selv at billettpriser overstiger det en ufør/minstepensjonist har råd til	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60688	Forslagstiller: Rødt Etne, Raudt Hordaland
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Midler til å øke stillinger i sykehjem fordi stell tar lengre tid	
Begrunnelse: Med flere eldre vil vi også få en utfordring ved at de fleste eldre vil ha egne tenner og ikke gebiss en raskt kan legge i et glass med zalo etter å ha pusset de. Mange vil også ha en utfordrende adferd og tannhygiene vil ta tid. Man skal pusse tenner helst etter hvert måltid, men eldre må få hjelp til tannhygiene et par ganger i døgnet for å hindre hull og infeksjoner. Dette vil kreve mer personell under stell. Rødt bør tenke på dette da ingen andre partier har dette med i sine program. Tror egentlig de ikke har tenkt over det. Samtidig må en ha i minne at uten god tannhygiene for å spare personell og penger så vil allikevel budsjetta svi på andre poster hvor en får utlegg tannlege, sykehus innleggelse pga infeksjoner osv. Eldre på institusjon har gratis tannlege.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60689	Forslagstiller: Rødt Oslo Søndre Nordstrand, Rødt Oslo
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: Sikre at eldre som ønsker å bu heime lenge, sikres støtte ved enkle vaktmesteroppgaver, som snømåking, strøing, klippe av hekk, plen, skifte av lysrør, dataproblemer etc. Kommunene må ta seg av disse oppgavene.	
Begrunnelse: På bruker/pårørende møtet i bydelen kom det fram spørsmål frå pårørende i bydelen om heimetjenesten/bydelen kunne tilby slike tenester. Det blei kategorisk avslått. Men det er åpenbart eit stort behov som bør dekkes. Korfor ikkje slå sammen dette behovet for slike tenester med behovet ungdom/og andre har med å skaffe seg jobb. I staden blir det markedet som tilbyr disse tenestene til dei som har penger til å betale for det.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60690	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At det utarbeides klare kriterier for når man skal kunne få en sykehjemsplass med kontinuerlig tilsyn.	
Begrunnelse: I dag er tildeling basert på hvor hardt de pårørende presser på for å få plass. Vi hører dessverre altfor mange historier om gamle som bor hjemme uten noen som stiller opp, og også om eldre som lever alene i omsorg+ uten oppfølging.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60691	Forslagstiller: Rødt Oslo Bjerke, Rødt Oslo
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Sikre at eldre får oppfølging i forbindelse med psykisk uhelse på kommunalt nivå.	
Begrunnelse: Eldre får ofte avslag på psykisk helseoppfølging i kommunen.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60692	Forslagstiller: Raudt Høyanger, Raudt Sogn og Fjordane
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At brukerne skal gis bedre avlastningstilbud i boliger eller institusjon for å kunne gi beboere større mulighet for korttidsopphold	
Begrunnelse: Unngå unødvendig institusjonsopphald av omsyn til både den som treng tiltak og for samfunnsøkonomien og bemanningssituasjonen sin del.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60693	Forslagstiller: Rødt Trondheim Fagliglag, Rødt Trøndelag
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Linje 923: Øke grunnbemanninga på sykehjem og i hjemmetjenesten.	
Begrunnelse: Det viktigste kravet.	
Komiteens innstilling: ivaretatt	

Forslagsnummer: 6A-60694	Forslagstiller: Rødt Bergen Årstad, Rødt Hordaland
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: ["add","modify"]
Forslag: Gratis trening på grønn resept med kvalifisert trener for alle over 65 år skal gjeninnføres gjennom fastlegeordningen	
Begrunnelse: Gjøre det enklere for eldre å få trent forebyggende	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60695	Forslagstiller: Rødt Oslo Alna, Rødt Oslo
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At alle eldre som bor hjemme får tilbud om faste dager på dagsenter.	
Begrunnelse: Stabilitet og faste vaner er viktig.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60710	Forslagstiller: Komiteen,
Fra linje: 923	Til linje: 923
Tittel: Linje 923	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Sikre at eldre som ønsker å bo hjemme får støtte til enkle vaktmesteroppgaver som snørydding og strøing. Hjemmehjelpere kan bidra til bedre praktisk hjelp inne i boligen.	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60696	Forslagstiller: Rødt Oslo Vest, Rødt Oslo
Fra linje: 931	Til linje: 931
Tittel: Linje 931	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: At alle personer med demensdiagnose skal få en individuell plan og demenskoordinator, ENTEN MAN BOR HJEMME ELLER PÅ INSTITUSJON.	
Begrunnelse: Tilleggsforslaget er ment å fange opp eldre med begynnelse demens som fremdeles bor i eget hjem.	
tillegg med store bokstaver	
Komiteens innstilling: vedtas	

Forslagsnummer: 6A-60697	Forslagstiller: Rødt Ålesund, Rødt Møre og Romsdal
Fra linje: 936	Til linje: 936
Tittel: Linje 936	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Legg til: Jobbe for at det på sykehjemmene blir opprettet ordninger som demenskor og besøksdyr.	
Begrunnelse: Slike ordninger øker livskvaliteten for mennesker med demens.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60698	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til avsnittet "Demens": Styrke det geriatriske spesialisthelsetilbudet for å sikre eldre, personer med demenssykdom og deres pårørende verdige liv. Dette krever økt tverrfaglig fagkompetanse.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60699	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til avsnittet "Demens": At alle personer med demensdiagnose skal få en individuell plan og demenskoordinator.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60700	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til avsnittet "Demens": Sikre heldøgnsomsorg for personer med demens straks det er behov for det. Kommunene har primæransvaret for at alle får den hjelpen og omsorgen de trenger, og ansvaret må ikke skyves over på pårørende og frivilligheten.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60701	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til avsnittet "Demens": Skape et godt avlastningstilbud for pårørende til personer med demens. Pårørendes omsorgsarbeid for personer med demens, kan være særlig tyngende, og fører ofte til sterk slitasje eller sykdom.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60702	Forslagstiller: Rødt Oslo Gamle Oslo, Rødt Oslo
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt til avsnittet "Demens": Sikre et aktivitetstilbud på sykehjemmene tilpasset personer med demens for at de skal få opprettholde en best mulig livskvalitet.	
Begrunnelse: Se tidligere forslag fra Gamle Oslo	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60703	Forslagstiller: Rødt Oslo Østensjø, Rødt Oslo
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt punkt: "Ta hensyn til at det finnes ulike demensdiagnoser og svært varierende grader av demens. Den rammede personen må få tilbud om omsorg, bolig og ulike tiltak så tidlig at de kan nyttiggjøre seg dem."	
Begrunnelse: Leon-prinsippet (laveste effektive omsorgsnivå) (også kalt omsorgstrappa) gjør at folk ofte får hjelp for seint, for eksempel tilrettelagt bolig når de ikke lenger forstår eller evner å benytte mulighetene i den.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60704	Forslagstiller: Rødt Etne, Rødt Hordaland
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Rødt vil at flere kommuner skal samarbeide om å bygge demensbyer.	
Begrunnelse: Med eldrebølgen og lang levealder vil flere få demens. Sykehjemmene vil fylles opp av eldre med mange lidelser og i tillegg demens. Vi tenker at går to eller tre kommuner sammen og bygger en demenslandsby. Som vi vet gir de demente frihet, gode opplevelser og trygghet til å gå som de vil. Så vil man også kunne redusere brukere som opptar sykehjemsplasser fordi de har demens. Demente har også krav på et trygt og godt liv hvor de har meningsfulle dager. Dette er vanskelig å gi på en avdeling.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60705	Forslagstiller: Rødt Stange, Rødt Hedmark
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Det må sikres at alle kommuner har mulighet til skoloring av egne ansatte for god kompetanse spesielt mot demenssykdommer.	
Begrunnelse: I dag er det stor variasjon mellom de ulike sykehjemmene innenfor samme kommune. Det er derfor nødvendig å styrke kompetansen innenfor demensomsorg slik at demente opplever trygghet og verdighet i sitt daglige liv.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60706	Forslagstiller: Raudt Høyanger, Raudt Sogn og Fjordane
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Gi kommunene ressurser til å videreutdanne personalet på demens-omsorg	
Begrunnelse: Aukande tal tilfelle av demente gir auka behov for "spesialisert" kunnskap om denne omsorgsforma.	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60707	Forslagstiller: Rødt Brønnøy, Rødt Nordland
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: nytt kulepunkt: Gi økonomisk støtte til demenskorene	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

Forslagsnummer: 6A-60708	Forslagstiller: Rødt Brønnøy, Rødt Nordland
Fra linje: 938	Til linje: 938
Tittel: Linje 938	Forslagstype: Tilleggsforslag
Forslag: Nytt kulepunkt: Bruke erfaringene fra kommuner med demensvennlige butikker	
Begrunnelse:	
Komiteens innstilling: avvises	

